

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 80 pett vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati pett vrst a Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 14.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Rusija pozorno spremlja dogodke na Balkanu

Po informacijah iz rumunskih vojaških krogov so ob Črnem morju v teku večja gibanja ruske vojske — Prihod ruskih elitnih čet v Besarabijo — Ruska kontrola nad izlivom Dunava

BUKAREŠTA, 16. okt. AA. (Reuter). Tukajšnji vojaški krogi so obveščeni o premikanju sovjetskih motoriziranih sil in letalstva vzdolž obale Krima, kakor tudi o gibanju sovjetskih pomorskih enot v tem področju.

Ladje, zasidrane v zalivu Odese, so prejele naredbo, da krenejo v južnem in jugovzhodnem pravcu. Nadalje javljajo, da so se sovjetske čete premaknile v južnem pravcu in prešle dunavski rokav Kilija ki je najsevernejši širokav delte in da so prispele do Suline na ustju srednjega rokava delte. Kaže, da žele sovjetske čete priti do Kanala Sv. Jurja, ki je najbolj južni rokav delte. Na ta način bi kontrolirale vse ustje Dunava. Prav tako so Rusi ojačili svojo podunavsko brodnjavo s 4 monitorji. Že zdaj imajo 12 vojnih ladij v tem kraju. V mestu Rēni, 20 milj niže od Galaca, so Rusi namestili težko topništvo. Sovjetske oblasti priznavajo navzočnost 20 divizij za rumunsko mejo. Izjavljajo pa, da so te čete na manevrih.

Čeprav tukajšnji listi ne objavljajo ruskega stališča, so vendar objavili dolge izveščke iz francoskih listov, v katerih podčrtavajo, da Rusija pozorno spremlja vse, kar se dogaja na Balkanu.

Bukarešta, 16. okt. AA. Kakor izve Reuter, so bile ruske čete, ki so okupirale Besarabijo, zamenjane z elitnimi četami, ki podpirajo motorizirane enote in letala.

Obvestilo turškega poslanika v Rumuniji

Bukarešta, 16. okt. AA. (Reuter). Politični krogi izjavljajo, da je turški poslanik v Rumuniji obvestil predstavnike Zedinjenih držav in Rusije, da bo njegova vloga da respektira sporazum z Grčijo in da se bo držala načela statusa quo v Grčiji. Hkrati je izjavil, da se bo Turčija borila do zadnjega moža. Ob tej priliki je tudi dejal, da bi eventualni napad na Dardanele povzročil odpor treh muslimanskih držav Egipta, Sirije in Turčije. Vsem turškim državljanom v Rumuniji je bilo nasvetovano, da svoje posle zaključijo do 1. novembra.

Turški poslanik pri Wellesu

Washington, 16. okt. s. (Ass. Press). Tukajšnji turški poslanik je posetil podtajnika za zunanje zadeve Sumnerja Wellesa.

Turško svarilo

Carigrad, 16. okt. s. (Reuter). Turški listi pišejo še nadalje v zelo odločnem tonu o položaju na Balkanu. List »Jeni Bahar« svari Nemčijo ter pravi, da bodo osrne države morda poskušale ustrašovati Turčijo in Grčijo. Toda turški in grški narod tako zelo cenita svojo neodvisnost in sta tako združena v medsebojnem prijateljstvu, da se bo vsak tak poskus ponesrečil.

Carigrad, 16. okt. s. (Reuter). Turška vlada je še po uradno nepotrjenih vesteh najela več parnikov, ki bodo evakuirali turške državljanke iz Rumunije.

Rusija ni bila obveščena

Moskva, 16. okt. s. Uradna sovjetska agencija Tass je objavila večeraj popoldne naslednji komunikacijski: »Danski list »Politiken« razširja vest svoje berlinskega korespondenta, da je bila sovjetska vlada o pravem času v naprej obveščena, da bo nemška vojska poslana v Rumunijo ter da je bil Krenel informiran tudi o ciljih in obsegu v Rumunijo poslane nemške vojske. Tass je pooblaščen izjaviti, da ta vest dankega lista ne odgovarja dejstvu.

Kljub demantiju pogajanja?

Moskva, 16. okt. (AA.) Agencija Tass objavlja službeno obvestilo, v katerem pravi: Agencija Reuter je razširila vest lista »Daily Telegrapha and Morning Post«, na podlagi katere se baje zdaj vodijo pogajanja med Anglijo, Turčijo, Sovjetsko unijo in Grčijo vsrhu ustvaritve enotnega bloka. Agencija Tass je pooblaščen izjaviti, da ta vest ne odgovarja dejstvu in da je to proizvod »Daily Telegrapha and Morning Post«.

London, 16. okt. s. (Reuter). Iz balkanskih prestolnic prihajajo razna nepotrjena poročila, ki pa vsa kažejo na to, da je položaj napet. Sredi so javili iz Sofije, da se Rusija in Turčija pogajata za sklenitev vojaškega pakta o medsebojni pomoči. Rusija naj bi vojaško podprla Turčijo v primeru, če bi katerakoli tuja sila skušala napasti Dardanele. Ta vest niti iz ruskih niti iz turških uradnih krogov ni potrjena.

Nadalje se širijo vesti, da je Rusija pozvala Bolgarijo, naj odredi mobilizacijo svoje vojske. Tudi ta vest z nobenega uradnega vira ni potrjena.

Madžarsko mnenje

Budimpešta, 16. okt. e. V madžarskih političnih krogih je bila podana o položaju na Balkanu naslednja izjava:

Nemčija in Italija želita, da se na Balkanu in jugovzhodu Evrope zasigura miren razvoj brez vseh tujih vplivov. Po letu 1919 sta bila angleški in francoski vplivi odločilna v teh državah. Danes so krivice te politike odpravljene in zato je povsem razumljivo, da se čuti vpliv Nemčije in Italije.

V novih razmerah je situacija nejasna samo v dveh državah, v Grčiji in Turčiji. Turčija poizkuša, da tesno sodeluje z Rusijo, a vprašanje je, kako bo Moskva na to iniciativo reagirala. Položaj Grčije smatrajo v Budimpešti za delikaten, ker je popol-

noma izolirana in ker ji ni uspelo da vzpostavi dobre odnose z Italijo. Grčija in Turčija sta na razpotju. Vezali bosta morda svojo usodo z državami starega reda ali pa bosta skušali najti svoje mesto v novem evropskem redu in bosta v zvezi s tem uživali vse prednosti.

Angleži o položaju

London, 16. okt. s. (Reuter). Poročila iz Rumunije javljajo, da ni nobene bistvene spremembe v položaju. V merodajnih angleških krogih poudarjajo, da ni angleška vlada storila še nobenega sklepa glede odpoklica svojega poslanika v Bukarešti. Poslaniku Hoareu je prepovedano, da sam odloči, če je potreben njegov odhod.

London, 16. okt. s. (Reuter). V angle-

ških merodajnih krogih opozarjajo, da so informacije, ki prihajajo z Bukarešte o položaju v Rumuniji zelo nezanesljive. Vse informacije so strogo cenzurirane od rumunskih oblasti. Rumunska cenzura pa je po angleškem mnenju sedaj že pod nemško vojaško kontrolo.

V angleških krogih smatrajo, da so bile mnoge alarmantne vesti iz Bukarešte morda razširjene z namenom, da bi se angleško rumunski odnosi še bolj poslabšali.

Tako smatrajo kot nepotrjena poročila o požarih v rumunskih petrolejskih vrelcih, nadalje tudi vesti, da so ruske čete prekorale rumunsko mejo, kakor tudi poročila, da je turški poslanik pozval turške državljanke, da zapuste Rumunijo ter

da je dal turški poslanik ruskemu in amerškemu zastopniku v Bukarešti neke važne informacije o turškem stališču do dogodkov v Rumuniji.

Odpuščeni univerzitetni profesorji

Bukarešta, 16. okt. e. Minister za narodno prosveto je izdal odlok, na podlagi katerega je bilo odpuščenih večje število univerzitetnih profesorjev.

Zasliševanje Tatarescu

Bukarešta, 16. okt. e. Včeraj je bil zaslišan bivši ministrski predsednik Tatarescu. Ker je bolan, so ga zasliševali v njegovem stanovanju.

Angleško vojno poročilo

Kairo, 16. okt. s. (Reuter). Svojnji komunikacije poveljstva angleškega letalstva na Bliznjem vzhodu javlja, da so angleški bombniki ponovno napadli pristanišče v Benghaziju v Libiji. Poškodovane so bile železniške naprave, pomoli, mornariške delavnice, bombe pa so padle tudi med ladje v luki. Neka velika ladja je bila direktno zadeta. Nobeno angleško letalo pri teh napadih ni bilo izgubljeno.

13. oktobra zvečer so bombardirala angleška letala Bardio in Bukbuk.

V Eritreji je bilo zopet napadeno letališče v Guri. Več velikih zgradb je bilo zadeto in je nastalo več eksplozij. Tudi trije hangarji so bili zadeti od bomb. Dve veliki zgradbi sta popolnoma zgoreli, prav tako pa 6 manjših poslopij.

vojaška razpolaga tudi s 500 letali, približno 1000 oklopnimi vozili in topništvom vseh kalibrov.

Kljub italijanski številni premoči pa smatrajo švicarski in francoski listi, da Italijanom ni zagotovljen zaradi tega vojaški uspeh. Zelo važen faktor v operacijah bo namreč puščavski teren, v katerem ni skoraj nobenih zalog vode. Zlasti če skušajo Italijani prodrati preko 240 km dolgega ozemlja do Aleksandrije, bo vodila pot skozi popolno puščavo. V kratkem pa bo nastopila deževna doba. Pri Marsa Matruh je zbrana velika angleška vojska. Zato Italijani najprej grade cesto do Libijske meje do Sidi Baranija, da se zagotovo dobavijo potrebnega materiala, preden poskusijo z nadaljnjimi prodori. Lela na gradnji te ceste so se pričela že 20. septembra.

Kennedy v Washington — lord Lothian v London

Načelen sporazum med Zedinjenimi državami in Rusijo

Predsednik Roosevelt zanikal vest o odstopu ameriškega veleposlanika v Londonu — Vojaško sodelovanje Mehike z Zedinjenimi državami

Washington, 16. okt. s. (Ass. Press) Predsednik Roosevelt je sredi novinarjem zanikal vesti, da namerava ameriški veleposlanik v Londonu Kennedy podati ostavko na svoj položaj, pač pa je zunanji minister Hull potrdil, da odpotuje Kennedy prihodnje dni v Washington na poročanje.

London, 16. okt. s. (Reuter) Angleški veleposlanik v Washingtonu lord Lothian je sredi rednim prekoceanskim letalom Yankee Clipper odpotoval iz New Yorka v London. Njegov odhod je prišel nekoliko nepričakovano, ker je lord Lothian pred nekaj dnevi še sam izjavil, da je odločil svoje potovanje v Evropo.

V krogih angleškega veleposlanstva v Washingtonu izjavljajo, da odhaja lord Lothian v London na popolnoma normalen obisk, saj se od izbruha vojne dalje ni mudil v Angliji.

Po avtentičnih angleških informacijah bo ostal lord Lothian v Angliji samo kratek čas. V merodajnih angleških krogih pravijo, da želi angleška vlada konsultirati svojega poslanika v Washingtonu, ki je bil že toliko časa odsoten iz Londona.

Lizbona, 16. okt. e. (DNB) Trije visoki oficirji, člani severnoameriške vojske misije, so večeraj potovali skozi Lizbono na poti v London.

New York, 15. okt. AA. (Tass) United Press javlja, da je novi predsednik mehiške republike Amilo Camacho velik pristaš vojaškega sodelovanja z Zedinjenimi državami. Mislil se, da bodo kmalu začeli razgovori med tema dvema državama o obrambnem paktu in da bo Mehika nudila Zedinjenim državam vsa pomoč, če bi Zedinjene države stopile v vojno Mehiki vojni minister in načelnik generalnega štaba potujeta v Washington.

Zanimivi odgovori

New York, 16. okt. s. (CBS) Neki newyorški list je vprašal vodilne ameriške vojske osebnosti ter člane diplomatskega zbora v Washingtonu za mnenje, kdo bo zmagal v sedanjih vojni 60% vprašanih aktivnih ameriških častnikov je izrazilo mnenje, da bo zmagala Anglija 80% tujih diplomatov v Washingtonu prav tako misli, da bo zmagala Anglija enako pa 70% ameriških diplomatskih uradnikov izmed ostalih jih je večina izjavila, da še niso sigurni glede izida vojne.

Vojaški položaj v Afriki

Italijani imajo številčno premoč v operacijah proti Egiptu

Moskva, 16. okt. s. (Tass) Francoski in švicarski listi posvečajo zadnje dni veliko pozornost vojaškim dogodkom v Afriki. 13. oktobra je potekel mesec, odkar je italijanska vojska pričela s prodorjem v Egipt proti Aleksandriji. 16. septembra so italijanske čete zavzele Sidi Barani, ki leži 72 km od libijske meje. Ta prodor je izvedla prva italijanska armada.

Druga armada pa stoji še v glavnem tudi pri Benghaziju v Libiji. Naloga druge armade je, da poskusi prodor skozi puščavo proti Hali ob srednjem Nilu. Tretja italijanska armada stoji v Abesiniji in naj bi

vzporedno z Nilot prodrla proti Khartumu.

Po francoskih in švicarskih cenitvah imajo Italijani zbranih v operacijah proti Egiptu skupno približno 500.000 vojakov. Glede angleške vojske v Egiptu pa daje »Journal de Geneve« naslednje podatke: v avgustu je bilo v Egiptu približno 110.000 angleških indijskih, avstralskih in novozelandskih vojakov. Medtem pa je bila ta vojska ojačena še z 80.000 možmi, ki so bili poslani iz Palestine in 30.000 vojakov, ki so prispeli iz Anglije in Indije. Skupno imajo sedaj Anglije v Egiptu 220.000 vojakov. Angleška

Danes bosta govorila Roosevelt in Wilkie

Washington, 16. okt. s. (Ass. Press) O priliki današnje registracije ameriških rezervistov bosta tako predsednik Roosevelt, kakor tudi republikanski predsedniški kandidat Wilkie govorila po radu.

Ameriški vojni material

Washington, 16. okt. s. (United Press) Predsednik Roosevelt je imenoval posebno komisijo, ki bo preučila, katere pošiljke vojnega materiala iz Zedinjenih držav v inozemstvo bodo odpovedane na podlagi novega pooblastila, ki ga je dobila vlada v to svrhu od kongresa. Odgovor bo določil, kakšen vojni material je posebno potreben za ameriško vojsko. Ta material potem ne bo poslan v inozemstvo.

Nova oporišča

Washington, 16. okt. s. (Ass. Press). Ameriški vojski in mornariški strokovnjaki so končali pregled ozemlja v angleški Guajani, ki bo porabljeno za nova ameriška mornariška in letalska oporišča.

Washington, 16. okt. s. (Ass. Press). Med ameriško in urugvajsko vlado so v teku pogajanja glede možnosti, da bi odstopil Urugvaj Zedinjenim državam mornariška in letalska oporišča za skupno obrambo zapadne poloble.

Washington-Moskva

Washington, 16. okt. s. Associated Press poroča, da ima sovjetski poslanik Umanški skoraj dnevno razgovore s podtajnikom za zunanje zadeve Sumnerjem Wellesom in drugim vodilnim osebnostmi ameriškega zunanjega ministrstva. O vseh osnovnih vprašanjih, ki zanimajo Zedinjene države in Rusijo, je bil v teku teh razgovorov že dosežen sporazum, tako da bo prišel Umanški v kratkem s pogajanjmi tudi o vprašanju širšega značaja.

Washington, 16. okt. s. (Ass. Press). Predsednik Roosevelt je sredi sporočil novinarjem, da bosta vojni minister Stimson in mornariški minister Knox določila, kakšne dobave vojnega materiala in municije bodo Zedinjene države zadržale za svoje potrebe. Čeravno je bil ta material izdelan za druge države. Roosevelt je dalje dejal, da bo oni material, ki ga Zedinjene države ne bodo rabile, potem stavljen na razpolago prijateljskim državam. Ko so novinarji vprašali, če je mogoče šteti k tem Rusijo, je Roosevelt to potrdil.

Iz angleškega parlamenta

Ministrski predsednik Churchill in minister za informacije Duff Cooper o angleških vojnih ciljih — Angleški vojni ujetniki v Nemčiji

London, 16. okt. s. (Reuter) V spodnji zbornici je podaj večeraj ministrski predsednik Churchill kratko izjavo o angleških vojnih ciljih. Churchill je dejal:

Ni še prišel čas za uradno deklaracijo o naših vojnih ciljih, razen zelo previdnih splošnih izjav, ki so bile že objavljene. Lahko pa povem, da se ne borimo samo za chraneitev sedanjega statusa quo, temveč med drugim predvsem zato, da ostanemo pri življenju. Če bo to dejstvo bolj priznano po vsem svetu, potem bomo bolj v položaju, da povemo več, kaj nameravamo storiti, če zmagamo. Zaenkrat pa bi bilo zelo nevarno dajati izjave o vojnih ciljih, ki ne bi imele samo splošnega značaja. Svetovno javno mnenje pa je, kolikor je svobodnega, na naši strani.

Minister za blokado Dalton je potrdil vesti, da so angleške kontrolne oblasti na Bermudih zasegle 500 dragocenih francoskih umetniških slik, ki so bile na poti v Ameriko. Dalton je dejal, da sedaj vlada preučuje, kje bi mogla te slike najbolje shraniti za čas vojne, da ne bi bile poškodovane, da pa bi jih pri tem videlo čim večje število ljudi.

Podtajnik vojnega ministrstva sir Edward Grigg je na neko vprašanje potrdil, da so bile objavljene fotografije, ki kažejo angleške vojne ujetnike pri odstranjevanju ruševin letalskih napadov v Calaisu. Grigg je izjavil, da uporaba vojnih ujetnikov v take svrhe nasprotuje ženevskim konvencijam in če se izkaže, da Nemci angleške ujetnike res uporabljajo za odstranjevanje ruševin letalskih napadov, bo angleška vlada vložila zaradi tega oster protest. V nobenem primeru, tudi če Nemci res tako postopajo z angleškimi vojnimi ujetniki, pa ne bo Anglija uporabila nemških vojnih ujetnikov v enake svrhe. Glede postopanja z angleškimi vojnimi ujetniki v Nemčiji, je izjavil Grigg, da prejemajo angleški ujetniki iste obroke hrane kakor nemški vojak, da pa je to manj nego običajni obroki, ki jih prejmejo vojaki v Angliji.

Minister za informacije Duff Cooper je izjavil, da bi bilo sicer želeli, da bi bili kmalu bolj točno definirani angleški vojni cilji, da pa se to ne sme zgoditi z neprimerno naglico. Vsakdo ve, za kaj se Anglija bori v sedanjih vojni: za svojo svobodo in za svobodo sveta. Cooper je dalje primerjal svetovni položaj s položajem Anglije. Dejal je, da je bilo pri letalskih napadih v Angliji porušeni tudi mnogo gradov hiš. Nihče sicer ni želel, da bi bile zato porušene. Toda sedaj, ko se je to že zgodilo, bodo te hiše boljše in lažje na novo zgrajene. Isto pa se bo zgodilo tudi z novim svetom. Če bo v sedanjih vojni večina sveta uničena, bo dolžnost Anglije, da ga po vojni zgradi lepšega.

Damev v Rimu

Rim, 16. okt. AA. (Stefani) Današnji rimski jutranjiki pišejo o seji angleškega par-

lamentu in pravijo, da se je z načlenjem vprašanja o vojnih ciljih začel prav za prav proces proti Churchill. Listi pišejo, da so vprašanja o vojnih ciljih angleškega predsednika vlade pritisnila ob zid, da je moral izjaviti, da se Anglija vojskuje zato, da ne bi umrla.

»Popolo di Roma« piše, da ta odgovor ne more v Angliji nikogar zadovoljiti, ker je še enkrat dokazal, da imajo bojeviti ljudje, ki so na oblasti, svoje namene, ki jih ne marajo razkriti. To pa tudi dokazuje, s kakšnim nezaupanjem gledajo angleške vodilne osebnosti na strašno igro, ki so jo nerazumno sprožili.

Gospodarska petletka v Iranu

Teheran, 16. okt. AA. (DNB) Iranska vlada se je odločila za petletni gospodarski načrt za vse veje poljedelstva. S tem načrtom bo začela takoj. Najvažnejše točke programa so sledeče:

Povečanje proizvodnje žita za najmanj pol milijona ton, dvojna proizvodnja bombaža in povečanje proizvodnje vseh drugih kultur za 50 do 100%, predvsem pa proizvodnje čaja, sladkorne pese, jute in olja. Gospodarski načrt določa graditve tovarn za umetna gnojila, graditve prekopov in kopanje novih vodnjakov. Gospodarski načrt določa tudi oplemenitev živine, zboljšanje življenjskih pogojev prebivalcev, zlasti kmetov in moderno obdelovanje polja.

Za izvedbo in nadzorstvo petletnega načrta bo vlada imenovala poseben odbor, ki ga bodo sestavljali člani državne gospodarske banke in člani pristojnih ministrstev.

Kitajska ofenziva

Čungking, 16. okt. s. Po ruskih informacijah so Kitajci po zavzetju mesta Matang ob reki Jangce osvojili že tudi vse višine okoli mesta. Sedaj ogrožajo Kitajci tudi mesto Uze ter so samo še poldrugi kilometer od mesta. Tudi na drugih položajih ob reki Jangce med Nankingom in Hankoom so Japonci ogroženi.

Na nekem drugem sektorju srednje kitajske fronte so Kitajci porazili japonski oddelek, ki je štel 6000 mož. Po dvodnevnih borbi je bil en japonski polk popolnoma uničen.

Ob mejah provinc Nganhvaj in Čekiang zapadno jezera Tajhu so pričeli Kitajci z veliko ofenzivo, v kateri operirajo s 300.000 vojak. Na japonski strani sta v akciji samo 17. in 20. divizija. Dne 8. oktobra je pri Hankou 6000 japonskih vojakov s podpora 36 letal napadlo mesti Linan. Japonci so mesto zavzeli 9. oktobra. Z uspešnim protinapadom pa so Kirajci nato mesto zopet osvojili.

V severni in južni Kitajski: zadnje dni ni bilo večjih vojaških operacij.

Ze dolgo se občinstvo ni toliko zabavalo in nasmejalo kot pri
včerajšnji premieri filma

Brezupni slučaj

Predstave ob 16., 19. in 21. uri!

Smeh, zabava in razvedrilo!

KINO MATICA — Tel. 22-21

Nepozaben uspeh! Ogromna udeležba publike!
7. dan in dnevno razprodane predstave!

KINO MATICA, tel. 22-41.

Predstave ob 16., 19. in 21. uri.

Merkur film.

Volga, Volga

Prvi poskus dubliranja tujih filmov na srbohrvatskem jeziku

SAMO ZA MOŠKE

Zabavna glasbena komedija, ki bo
vseč tudi lepemu spolu.

Antonio Gandusio, Carlo Buti, Paola Barbara. — Uvodno pesem poje gospa
DARA MILETIC, članica beogr. opere.

KINO SLOGA, tel. 27-30.

Danes ob 16., 19. in 21. uri.

DNEVNE VESTI

— Industrijske surovine iz prekomorskih držav. Na pristojni mestih proučujejo vprašanje uvoza naših industrijskih potrebščin iz prekomorskih držav, v prvi vrsti iz Južne Amerike. V poštev prihajajo surovine, ki jih ne moremo dobiti na drugih kontinentih. V ta namen bi bilo pa treba seveda najprej vzpostaviti direktno prometne proge iz pristanišč Južne Amerike.

— Plačilni promet z Rumunijo v švicarskih frankih. Ker je bil naš uvoz in izvoz v Rumunijo urejen na podlagi ameriškega dolarja in ker je Amerika blokirala rumunske terjatve v Ameriki, se bo vršil v bodoče naš plačilni promet z Rumunijo v švicarskih frankih. Zato se pozivajo vsi uvozniki, ki so dobili pooblastilo za uvoz blaga iz Rumunije in za plačevanje tega blaga, da se obrnejo na pooblaščenca denarne zavode v svrhu zamenjave plačilnega pooblastila, da dobe pooblastilo za plačevanje v švicarskih frankih.

— Avtomobilska cesta od Zagreba do Karlova. Kakor mnoge ceste pri nas, tako je tudi cesta od Zagreba do Karlova zelo slaba. Banska oblast v Zagrebu je zdaj odredila, da se prične priprave za zgraditev moderne ceste od Zagreba preko Karlova do Hrvatskega Primorja. Za del nove ceste je že odobrenih 11.569.660 din in dela so že oddana. Novo cesto od Zagreba do Stupnika bodo gradili dve do tri leta.

— Odgovor predsedniku ljubljanske občine objavlja današnja beogradska »Pravda«. List objavlja dolg članek, ki zavzema skoraj pol strani, s sliko ljubljanskega župana dr. J. Adlešiča. Pisec, ljubljanski dopisnik »Pravde« M. Rakovec, odgovarja na županovo izjavo, podano na seji mestnega sveta, kjer se je g. župan zavzel predvsem za arhitekta Plečnika, čes da ga mora kot zastopnik mestne občine braniti pred neprimerno časopisno kritiko, ker se sam ne more. M. Rakovec očita g. županu netaktnost, čes da je skušal javno onemogočiti debato o izključno kulturnem vprašanju. Rakovec trdi, da je prav umestnost tista vrsta človeškega duševnega delovanja, kjer se ne trpe nobeni dekreti. Pravi tudi, da bi se g. župan moral ozirati na tiste svoje meščane, ki se ne strinjajo z arh. Plečnikom. Razen tega očita dr. Adlešiču netočnost, čes da se arh. Plečnik lahko brani, če se hoče ter da tega doslej ni poskušal ne pri »Pravdi«, pa tudi ne pri »Slovencu«, ki ga je vzel sam v zaščito. Rakovec tudi zavrača dr. Adlešičevo trditev, da je takšna diskuzija za novinarje nečastna ter da ponižuje novinarski stan. Končno pravi dopisnik, da bo zgodovina v resnici pravičen sodnik tudi arh. Plečniku, kakor je dejal g. župan, toda vprašanje je, ali ga bo sodila tako, kakor je Prešerna, ali tako kakor Koseskega.

• Potrjena obsodba zaradi navajanja cen. Okrožno sodišče v Celju je z razsodbo dne 8. 10. 1940 potrdilo razsodbo okrajnega sodišča v Celju, s katero je bil obsojen Steiner Marcel, trgovec iz Sombera radi prestopa o kontroli cen na en mesec zapora in 30.000 din denarne kazni. Imenovani je zahteval za slanine (mast), ki jo je hranil v skladišču avtoprevoznika »Baldasina« v Celju po din 25.10 za kilogram pri prodaji na debelo, dočim je po razpisu banske uprave določena najvišja cena slanin 22 din, oziroma slanini, ki se uvaža v dravsko banovino 23 din za kilogram, pri prodaji na debelo. Zaplenjena slanina se bo v kratkem na dražbi prodala, izkupiček pa se bo porabil za prehrano siromakov.

— Velike zaloge živil v Zagrebu. Zagrebški trgovci so prijavili do včeraj 566.090 kg pšenice, 137.237 kg koruze, 69.901 kg riža, 262.402 kg ječmena, 452.767 kg ovske, 75.192 kg testenin, 26.355 kg riža, 603.946 kg sirove kave, 9914 kg pražene, 134.793 kg kavičnih prinesi, 9525 kg čaja, 85.192 litrov olja, 43.204 kg sveže slanine, 63.259 suhega mesa, 241.070 kg mila, 14.090 kg sveč, 67.578 kg modre galice, 12.970 kg kakao v prahu, 57.916 kg v zrnu, 6568 kg loja, 18.675 kg kokosovega olja in nad 1.000.000 kg moke, od tega 624.044 kg ljudske moke. Seveda so pa zaloge živil v Zagrebu še večje, ker vsi trgovci niso prijavili vseh zalog.

— Proti novi omejitvi prometa z motornimi vozili. Včeraj je bilo v Zagrebu posvetovalje predstavnikov vseh interesov o tem kako naj bi se ublažilo strogo določbo nove navedbe o omejitvi prometa z motornimi vozili. Posvetovalje je sklica-

la banska oblast. Vsi navzoči so se strinjali v tem, da je treba poudariti točko navedbe spremeniti, ker zahtevajo to interesi našega gospodarstva in socialni interesi, da se ne poveča že itak veliko število nezaposlenih. Ker trpe gospodarski interesi vse države je bilo sklenjeno, da odpotujejo v Beograd delegati banske oblasti, da se na merodajnem mestu dogovore o načinu spremembe navedbe, ki je enaka za vsa država. Delegati so odpotovali v Beograd sredi.

— Prijava smrekovega žamanja. Direkcija za zunanjo trgovino pozivlja vse izvoznike lesa in žagarje, da stavijo izvožno ponudbo za odpadke pri žaganju smrekovega lesa z navedbo razpoložljivih količin in prodajnih cen franco nakladalna postaja, s katerimi bodo razpolagali v prihodnjih dveh mesecih. Ker je rok za dostavo ponudb določen do 18. oktobra, opozarja Zbornica za TOI vse interese na nujnost zadeve.

— Konkurza in prisilne poravnave. V septembru je bilo v naši državi 7 konkurzov in 2 prisilni poravnavi. V dravski banovini je bil samo en konkurz. Bohninjski Vestinar Dolenc Milan, Bohinjska Bistrica, tel. 705 zdravi brezplačno ob ponedeljkih in četrtdkih od 8. do 9. ure v občinskem domu na Bledu živino, da bi omogočili tudi najsiromakejšim, da se poslužijo strokovne pomoči.

— Sidro z rimske galeje na dnu morja. Potapljači iz Krapna, ki so iskali med otokoma Solta in Ciovo morske gobe, so našli na dnu morja veliko svinčeno sidro, izvirajoče iz rimskih časov. Pred leti so našli na istem kraju več rimskih amfor in manjše svinčeno sidro ter ostanke rimske ladje. Vse kaže, da se je potopila v pravičnih časih iz oljem ali vinom navorjena rimska ladja.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno, deževno vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Mariboru, Beogradu in Sarajevu. Najvišja temperatura je znašala v Splitu, Kumboru, Dubrovniku 22, na Rabu 19, v Zagrebu 17, v Beogradu 16, na Visu 15, v Sarajevu 14, v Ljubljani 13,2, v Mariboru 12. Davi je kazal barometer v Ljubljani 766,4, temperatura je znašala 12.

— Nežreče. V bolnico so pripeljali 30letnega rudarja Franca Jazbinška iz Hrastnika, ki ga je v rudniku podslulo in je dobil precej hude notranje poškodbe. — Janezek Znidaršič, enoletni posestnikov sinček iz Cerknice, je včeraj doma kobacal po veži in kar naenkrat padel v klet. Otrok se je precej pobil po glavi. — Včeraj je s strehe neke stavbe v Ljubljani padel 17letni kletarski vajenec Edvard Miller in si zlomil desno nogo. — Ivan Drobež, šestletni sin delavca iz Savelj, je skupaj s svojim bratom kosil travo za zajec. Po nesreči ga je brat s koso oplazil po levi nogi in ga nekoliko poškodoval.

— Velik požar. V Pančevu je nastal velik požar v skladišču Janka Fornerja. Ogenj je podjetej popolnoma uničil. Škoda je zelo velika.

— Ne 35.000, temveč 91.000 din je ukradel tat v nedeljo ponoči v vlakcu med Zagrebom in Slavonskim Brodom industrijalcu iz Podravske Slatine Alfredu Bauerju. Potoval je v Zagreb in zaspal v kupeju I. razreda, kjer je bil sam. Tedaj se je priplazil v kupe tat in mu ukradel iz žepa listnico, v kateri je imel 91.000 din. Tat je brez sledu izginil.

— Z nožem v glavi je potoval v bolnico. Na kolodvoru v Sisku je izstopil v ponedeljek zvečer iz beogradskega brzovlaka potnik, ki sta ga držala pod roko dva druga potnika. Na glavi je imel rog, kakor da mu raste iz nje. Imel je vso obvezano glavo. Ko je prišel pred postajno poslopje je nekaj zašepetal, pri tem se je pa sesedel. Sopotniki so ga spravili v avto in odpeljali v bolnico. Gre za 38letnega Dragotina Čučića iz Novske, ki mu je v gostilni zasidil nož v glavo znani razgrajac Dušan Slavič. Zda se bori Čučić v bolnici s smrtjo.

— Pijan delavec utonil v bazenu. V ponedeljek so našli v javnem bazenu v Daruvaru neznanega utopjenca, v katerem so spoznali 52letnega Pavla Markusa. Potoval je bil zaposlen pri gradnji gozdne železniške proge pri gozdni upravi Daruvar. Pijan je padel v bazen in utonil.

— Legar v Splitu. Med delavci splitske ladjedelnice se je pojavil legar. Zbolelo je 6 delavcev. Oblasti so ukrenile vse potrebno, da se epičenijska zajezila.

V glavnih vlogah: JENNY JUGO, ki je s svojo duhovito igro v vseh filmih, v katerih je nastopala, povzročala salve smeha, KARL LUDVIG DIEHL, idealni tip zrelega moža in HANS STELZER, karakterni igralec, ki si je pri nas pridobil zaradi svojih igralskih vrtiln mnogo simpatij!

— Sokolsko društvo v št. Vidu nad Ljubljano. Naše društvo pripravlja za otvoritveno dramsko sezono Ivana Cankarja dramo v treh dejanjih »Jakoba Rudo«. Prireditve bo 20. t. m. v dvorani br. Kratkega ob 20. Vse prijatelje šentivškega Sokola in vse ljubitelje dramske umetnosti vjudno vabimo! — Zdravo!

Iz Ljubljane

— Lj Marija Škodlarjeva umrla. V šla merjevem domu je doživel Marija Škodlarjeva, rojena Bryl, po rodu Poljakinja, plemenita žena, ki je z možem, orožniškim podporočnikom, vzgojila vzorno šest otrok. Škodlarjeva je mati našega novinarskega tovariša, slikarja Fr. Škodlarja. Izmed sedmih otrok jih še živi šest, štiri sinovi in dve hčeri. Najstarejši Stane je magistratni uradnik. Ladi je poštni uradnik in najmlajši, Leon je generalštabni major. Olga je poročena z uradnikom Zaunikom, Meta pa z magistratnim nadkomisarjem Pelzem. Škodlarjeva je umrla 70 let stara. Bolehala je že tri leta, odkar jo je zadela kap, a zadnje leto se je precej popravila in nihče ni pričakoval, da jo bo zadnja bolezen položila na mrtvaško posteljo. Zdravila se je teden dni v šla merjevem domu. — Pokopali jo bodo v petek in pogreb bo ob 16. z žal od kapelice sv. Andreja. — Blagi ženi naj bo ohranjen časten spomin! Zaljubljenim svojim naše iskreno sožalje!

— Lj Zimska podpora akcija za ljubljanske reveže. Mestna občina Ljubljanska in društvo Rdečega križa v Ljubljani bosta v sporazumu razdelila nekaj premoaga ljubljanskim revežem v začetku meseca decembra t. l. Prošnje za premoag se naj vajo do 1. novembra t. l. v pisarni Rdečega križa, Gosposvetska cesta 2-II. Prošnje morajo biti potrjene od okrajnih uradnikov (ubožnih očetov) ali župnih uradov. V prošnjah naj bodo navedeni rojstni podatki. Na prepozno vlozene in nepotrjene prošnje se ne bo oziralo. Socialni osek društva Rdečega križa.

— Lj Prvi nastop naše altistke gospe Bernot-Golobove Franje po njenem študiju bo v naši koncertni dvorani v petek dne 18. t. m. zvečer ob 20. uri. Umetnica se je odzvala vabilu Glasbene Maticе Ljubljanske in bo sodelovala na večeru, ki bo prirejen

Josipu Pavčiču ob njegovi 70letnici. Gospa Bernotova, ki je v minulih letih tako odlično nastopala v naši operi in na naših največjih koncertih, je študirala zadnja tri leta v Italiji in je imela minuli ponedeljek na gostovanju v beogradske operi ogromen uspeh. Gospa Bernotova je stajno pri glasbi, znana je kot odlična interpretka samospevov in zato se njenega nastopa še prav posebno veselimo. Opozorjamo, da sodelujejo na Pavčičevem večeru poleg gospe Bernot-Golobove še gospa Pavla Lovšetova, Julij Betetto, Slovenski vokalni kvintet, docent Marjan Lipovek in zbor Glasbene Maticе pod vodstvom Sama Hubada. Občinstvo vabimo na Pavčičev večer, za katerega se dobe vstopnice v knjigarni Glasbene Maticе.

— Lj Film »Volga, Volga« v Rusiji prepovedan. Film »Volga, Volga«, ki vzbuja v Ljubljani še vedno toliko zanimanja, da je kino Matica skoraj pri vseh predstavah poln, je baje v Sovjet. Rusiji prepovedan. Sovjetskim oblastem namreč ne ugađa način, kako je v filmu prikazan upravitelj maloobrtne delavnice Byvalov. Zato so film prepovedale. Za naše razmere je to zanimiva pikantnost.

— Lj Smuška telovadba SPD prične drevi ob 19. v telovadnici dekliske šole pri sv. Jakobu. Tečajniki se morajo pred pričetkom ob 19. prijaviti tudi neposredno v gdi smuške telovadbe, smuškemu učitelju J. Černiču.

— Lj Prirodoslovno društvo v Ljubljani Ljudska univerza v Ljubljani. Človek in delo bo snov predavanja, ki ga bo imel danes, 16. oktobra, ob 20. uri v mali dvorani filharmonije, univ. prof. dr. Milan Vidmar.

— Lj Sprememba uradnih ur tajništva Avtokluba. Ljubljanska sekcija Slov. avtomobilskega kluba je s 15. t. m. uvedla v svojem tajništvu strnjene uradne ure in sicer: od delavnikov, izvezmši sobote, od 8. do 14. ure, ob sobotah pa od 8. do 13. ure.

— Lj Ne več v Franciškanski, temveč v Tavčarjevi ulici nasproti Preloga je sedaj strokovni urar Fr. Bazelj; ure, zlatnina.

— Lj Na vsako mlzo laško pivu.

— Lj V Stritarjevi ulici št. 6 v Ljubljani pri franciškanskem mostu se sedaj nahaja optik in urar Fr. P. ZAJEC, torej ne več na Starem trgu. — Samo kvalitetna optika. S. l.

u — Pisarna vsesvetske akcije prične posloovati v četrtek 17. t. m. v Mahrovi hiši na Krekovem trgu št. 10 v pritličju levo v 18. ure. Tam od 8. do 12. in od 13. do 18. ure. Urah bodo na razpolago članicam in članom Vrhovnega socialnega urada ter vseh v njem pri delu za vsesvetsko akcijo združenih organizacij nazkaznice za prodajo mestnih vencev ter sveč, kakor tudi vse potrebne informacije v zvezi z vsesvetsko akcijo. Ob tej priliki opozarjamo ljubljansko občinstvo, da bo mestna občina tudi letos na praznik Vseh svetih in vernih duš izvedla tako zvano vsesvetsko akcijo v prid mestnim revežem, o čemer je župan mesta Ljubljane izdal v nedeljskem časopisu apel na občane.

SPORT

— Hrvatska atletska zveza priznava samo slovensko atletsko zvezo. Zagrebška atletska zveza priredi v nedeljo velike propagandne tekme, za katere so razpisane lepe nagrade. Pravico do nastopa imajo vsi klubi hrvatske atletske zveze, s področja srbske v Beogradu in s področja slovenske zveze na ljubljanski atletski zvezi. Uvedli so takoj reševalno akcijo in po hudih naporih so ga ob 23. odkopali. Bil je še živ, imel pa je hude notranje poškodbe, ki jim je ponoči ob duhu podlegel.

Smrtna nesreča

Celje, 16. oktobra. Včeraj se je zgodila v rudniku rudolovca Korošca na Frankolovem pri Volniku nesreča, ki je zahtevala človeško življenje. Pri delu v rudniku se je vsula na 45letnega rudarja Antona Znidarja s Frankolovega plast premoaga in ga zasula. Uvedli so takoj reševalno akcijo in po hudih naporih so ga ob 23. odkopali. Bil je še živ, imel pa je hude notranje poškodbe, ki jim je ponoči ob duhu podlegel.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Sreda, 16. oktobra: Kovarstvo in ljubezen. Red B.
Četrtek, 17. oktobra: Pohujšanje v dolini šentflorjanski. Red A.
Petek, 18. oktobra: Skrivnice. Red premierski
Sobota, 19. oktobra: Revizor. Izven
Nedelja, 20. oktobra: Skrivnice. Izven
Ponedeljek, 21. oktobra: zaprto

★

»Skrivnice« ob Olge Scheinplugove so veseloigra, v kateri zajame gledalec močni življenjski optimizem. Igra je miniaturna slika življenja, v katerem prihajajo tudi največja podjetja do kriz in katastrof, a samo delavni in optimistični ljudje, ki zastavijo vse svoje sile, jih lahko pričnejo graditi in ustvarjati na novo. Delo je napisala češka pisateljica Olga Scheinplugova. Opozorjamo na nastope ge. Avgusta Danilove v igri Igrali bodo: Mira Danilova, Kralj, Nablocka in Lipah.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Sreda, 16. oktobra: Fidelio. Red sreda
Četrtek, 17. oktobra: Jenufa. Red četrtek
Gostovanje Elze Karlovičeve in Josipa Gostića
Petek, 18. oktobra: Grof Luksemburški. Red B

Borzna poročila

Cerih, 16. oktobra. Beograd 10.—, Pariz 9.25, London 17.075, New York 431.50, Milan 21.80, Madrid 40.—, Berlin 172.70.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklic, izjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

ZA VSAKO PRILIKO najboljša in najcenejša oblačila si nabavite pri
PRESKER
Sv. Petra cesta 14

Poslužite se malih oglasov

»Slov. Narodu«

ki so najcenejši!

50 PAR ENTLANJE

azuriranje, vezanje zaves, perila, monogramov, gumbic. — Velika zaloga perja po 7.— din.

»Julijana«, Gosposvetska c. 12 in Franciškanska ul. 3. 4. L

KLIŠEJE

ENO VEČERJE

JUGOGRAFIKA

SV. PETRA NASIP 23

PRODAM

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

TRSEJE divjake korenjake, na raznih podlagah, nudi Zihor Franjo, Zamušani, Sv. Marjeta, Moškanjci. Zahtevajte cenik! 2333

KUPIM

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

ZLATO vsakovrstno kupuje

ZLATAR
B. RANGUS
kr. dvorni dobavitelj

POSEST

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

VILA Z VELIKIM SADMIM VRTOM

se zelo ugodno prod. — Lega vile v bližini železnice. Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 2381

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knaflijeva ulica št. 5

NARODNA

TISKARNA

LJUBLJANA

KNAPLJEVA 5

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN
PREPROSTE IN NAJFINEJŠE

...še ena LEPA STARKA

Gospa E. F...
pripoveduje, kako je mogoče
izgledati mlada tudi
s 50 leti.

Imam za seboj že 50 let, imam štiri odrasle hčerke in tri vnuke, ljudje pa mi vedno pravijo, da sta moja koža in polt kakor jih ima žena od 30 let. Mnogokrat me vprašujejo za mojo skrivnost. Evo je. Vsek večer uporabljam rožnato hrano za kožo Tokalon. Ta vsebuje »Biocel«, presenetljiv vitalni element mladosti, ki ga je odkril glasoviti dermatolog. Hranil in pomlajuje kožo dokler spite. Zbudite se in vidite, vam je vsako jutro mlajši. Za dan uporabljajte dnevno hrano za kožo Tokalon (belo, ne mastno). Ona čudovito utinkuje na hrapavo, temno kožo in v polt. Odpravlja globoko vkoreninjeno nesnago in prah iz znojnic. Zjutraj kmalu izgledate in razširjena znojnice se zožijo. Koža postane sveža, jasna in gladka kot baržan in VI izgledate za mnogo let mlajši. Začnite že danes uporabljati hrano za kožo Tokalon. Dobijo se v vseh strokovnih prodajalnah. Uspešni rezultati so zamejni, ali pa se denar vrne

Naša dobra

mama

je umrla.

Pogreb bo v petek ob 16. z žal iz kapele sv. Andreja.

Rodbina Škodlarjeva

Uradništvo in draginja

Skupna deputacija vseh stanovskih organizacij državnih in samoupravnih uslužbencev je izročila banu spomenico s predlogi zaboljšanje njih položaja

Ljubljana, 15. oktobra 1940.

Deputacija, sestojela iz zastopnikov organizacij državnih in samoupravnih uslužbencev in upokojencev, je posetila danes bana dr. Natlačenca v deputaciji so bili: Andolšek Janez, Jan Slavko Krasinc Jan, Klemenc Franc, Kumei Metod, Kuret V., univ. prof. dr. Rebek Marij, Rosina, Volk Cilka, Zabukovec Leopold in Zihner Joško, ki so zastopali vse stanovske organizacije državnih in samoupravnih uslužbencev in upokojencev v banovini. Votili so je predsednik JUJ sekcije Ljubljana Metod Kumei. Deputacija je orisala in obrazložila nevdržni položaj vseh javnih nameščenecv in upokojencev, prikazala nujnost zboljšanja ter stavila tudi konkretne predloge za to. Po ustni obrazložitvi je bila izročena g. banu nasloplna

SPOMENICA:

Državni in samoupravni uslužbenci in upokojenci vseh strok in položajev smo vsa zadnja leta najslabše situirani stan v državi. Če nepretrgoma od leta 1935 dalje gre naše stremenje za tem da se naši prejemki povišajo na tisto višino, ki bi nam zagotovila vsaj skromen ekstenčni minimum. Naše utemeljene in upravičene zahteve so bile na odločitvi mestih uvaževane le v neznatni meri. V novemburu leta 1937 smo prejeli aktivni državni uslužbenci, spomladi leta 1940 pa le del državnih upokojencev osebne prejemke povišane za toliko za kolikor nam jih je okrnila kr. vlada z znano uredbo iz meseca septembra 1935. Dočim smo imeli državni uslužbenci in deloma upokojenci letos mesca julija in avgusta osebne prejemke kakor leta 1935, so bile cene življenjskih potrebščin v tem času za 90% večje od cen v letu 1935.

Povišanje osebnih prejemkov ki ga je izvršila kr. vlada v mesecu septembru 1940, z uredbo o izrednih dokladah je bilo zopet tako neznatno, da ni izboljšalo našega gnotnega položaja. Državnim upokojencem uredba sploh ni prinesla prav nobenega zboljšanja, izločila je tudi vse aktivne uslužbence od IV.2 položajne skupine navzgor in vse uslužbenke finančne kontrole. Za ostale aktivne uslužbenke je znašalo povišanje od najmanj 50 din do največ 200 din mesečno. Izračunano v odstotkih znači to le 3 do 12% poviška do tedanjih prejemkov. Primerjava cen življenjskih potrebščin pa kaže, k kor je na-

vedeno že zgoraj, da so se od januarja leta 1935, do septembra leta 1940, dvignile cene najnavadnejšim življenjskim potrebščinam za 90%. Ob teh prejemkih in ob času tako ozromno poraslih cen je naše življenje več kot bedno.

Cetudi zasleduje uredba o izrednih dokladah namen pomagati nameščenim družini, je pomoč, ki jo nudi, skrajno nedostna. Dodatek za ženo uredba popolnoma izpušča, za otroke pa priznava le 50 din mesečno. Sprito tega kljub priznanju izredne doklade za otroke skupni prejemki v večini primerov še vedno niso dosegli prejemkov pred septembrom leta 1935. Ko so uživali uslužbenci in upokojenci tudi rodbinsko doklado za ženo.

Izvršeno povišanje prejemkov v obliki izrednih osebnih dokladov za otroke je še posebno neučinkovito, ker se cene še ne prestopajo tudi dalje dvigajo. Vse uredbe proti draginji in vsi ukrepi, ki so bili izdani v zvezi z njimi, niso mogli preprečiti naraščanja cen in so se zato v praksi izkazali kot neprimerni in neučinkoviti.

Današnje stanje ne sme predolgo trajati, zato zahtevamo takojšnje ukrepe za ureditev naše eksistence in eksistence naših družin. Predvsem je potrebno:

1.) Da se uradno določijo maksimalne cene za vse življenjske potrebščine, tako industrijske kakor kmetijske, in da se za oskrbo prebivalstva uvede racionalna aprovizacija. Le na ta način bo mogoče preprečevati nadaljnje dvigovanje cen, odurovanje in kupčijeve zaloge.

2.) Da se z ozirom na tako ustaljene cene regulirajo prejemki prav vseh državnih in samoupravnih uslužbencev in upokojencev. Vsem nam je treba ustvariti tak ekstenčni minimum, da bomo lahko brez pomanjkanja in v redu izvrševali svoje delo. Ob tej priliki je treba izvrševati vse razlike med prejemki posameznih strok aktivnih in upokojenih državnih uslužbencev (primer: žandarmerijski in policijski upokojenci).

3.) Zaščititi je treba družine vseh državnih in samoupravnih nameščenecv in upokojencev. Za žene in otroke je treba priznati doklade v toliki višini, da se družinam ne bo več treba boriti s pomanjkanjem in bedo.

4.) Država, banovina in avtonomne občine naj poskrbe za sredstva, iz katerih bi mogli prejemati njih uslužbenci in upokojenci brezobrestna posojila. S temi po-

sojili, ki bi jih vračali v zmernih mesečnih obrokih, bi uslužbenci in upokojenci poravnali dolgeve, ki so jih bili prisiljeni delati v zadnjih letih za najnujnejše življenjske potrebščine zaradi svojih nezadostnih prejemkov.

Pregled državnih dohodkov in izdatkov za prvih pet mesecev proračunskega leta 1940/41 kaže, da je že danes država sposobna izboljšati položaj svojim uslužbenecem in upokojencem. Ta pregled izkazuje 792 milijonov proračunskih prihrankov, ki bi se vsi lahko uporabili v gornjo svrhu. V kolikor gospodarstvo samoupravnih teles trenutno ni v tako ugodnem položaju, so potrebne nove davčke, ki naj zadevajo le tiste gospodarske sloje, ki jih nalagajo zmogajo.

Podpisane organizacije državnih in samoupravnih uslužbencev in upokojencev za dravsko banovino v Ljubljani se obračamo na vsa pristojna oblastva in prosimo za hitre ukrepe v smislu in po predlogih te naše spomenice.

Spomenico so podpisale naslednje osrednje organizacije javnih nameščenecv, ki imajo v Ljubljani svojo centralo ali pa sekcijo, odnosno podružnico državnega združenja:

Društvo sodnikov, Združenje poštno-hranilskih nameščenecv, Združenje javnih uradnikov, Združenje železniških uradnikov, Društvo sodnih izvršiteljev, Jugoslovansko učiteljsko združenje, Društvo žandarmerijskih upokojencev, Banovinsko društvo državnih in samoupravnih upokojencev, Strojno združenje vlakodolci državne železnice, Združenje učiteljske meščanskih šol, Udruženje zemljiško-knjižnih uradnikov, Združenje zvanjskih finančnih kontrol, Združenje uradnikov PTT stroje, Udruženje sodno administrativnega osebja, Udruženje jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev, Udruženje univerzitetnih nastavnikov, Društvo banovinskih uslužbencev in upokojencev, Združenje gledaliških igralcev.

G. ban je deputacijo pazljivo poslušal. Na njena izvajanja je dal daljši odgovor, v katerem je ugotovil polno upravičenost zahtev javnih nameščenecv in upokojencev za zvišanje prejemkov, za znižanje cen in za ureditev oskrbe prebivalstva z življenjskimi potrebščinami. Izjavil je, da bo prizadevanje in zahteve nameščenecv in upokojencev podpiral po vseh svojih močeh.

Karla Jošta, Alojza Jilkerja in Elze Weit-zove, a se mu vliom ni posrečil. Istega dne je vliomil tudi v podstrešno sobo Ivana Stoklasa v poslopju Ljudske posojilnice v Vodnikov ulici in odnesel za 700 din blaga. Dne 24. julija je ukradel Mariji Muhovec v Gaberju pri Celju s podstrešja za 125 din blaga. Dne 25. julija je vliomil na neko podstrešje v Kolencovi ulici in odnesel Romani Habitovi 380 din vreden usnen kovčeg. Še istega dne je celjska policija Sotška aretirala.

— C s požigom je hotel priti do denarja. Okrožno sodišče v Celju je v tork obso-dilo 27letnega posetnika Franca Kapelara iz Stojnega sela pri Rogatcu zaradi požiga na 6 mesecev strogega zapora in 120 din denarne kazni. Kapelaro je 23. avgusta pozno zvečer zažgal svojo klet, da bi tak dobil od zavarovalne banke »Slavije« 6.000 din zavarovalnine.

— C Tatvina pnevmatike. V noči od ponedeljka na torek je nekdo ukradel iz avtomobilske garaže g. Sulgaja na Cesti na grad s tovornega avtomobila okrog 4.000 din vredno pnevmatiko. Hotel je ukrasti tudi drugo pnevmatiko, a jo je samo raz-rezal in pokvaril kolo avtomobila.

— C Žrtve napadov in ne-reč. V soboto je šel 24letni posetnik sin Jože Ribič iz Podloga pri St. Petru v Savinjski dolini s

fanti skozi domačo vas. Pred neko hišo sta dva brata navallila na Ribiča. Eden izmed bratov ga je udaril s sabljo po levi nogi in ga močno poškodoval. Ko je 34letna dmnarica Alojzija Peničeva iz Petrovč na-lagala na travnik seno, se je sprla z ne-kim moškim. Moški jo je v prepriju udaril z vili po ustih in ji presekali obe ustrici. V soboto je padla 45letna učiteljica Ivana Novakova v St. Pavlu pri Preboldu na domačem dvorišču čez hlo in si zlo-mila desno nogo v gležnju. Pri Sv. Pon-gracu blizu Griž si je 39letna rudarjeva žena Rozalija Podlesnikova pri padcu na dvorišču izpahnila levo nogo. Na Teharju je padla 28letna delavčeva žena Marija Kovačeva v ponedeljek z lestve in si zlo-mila desno nogo v gležnju. Poškodovanci se zdravijo v celjski bolnici.

— C Sokolsko društvo Celje-matica bo priredilo tečaj za ritmične plesne, narodna in podobno s sodelovanjem društvene orkestra. Prva vaja bo v soboto 19. t. m. ob 20. v telovadnici mestne narodne šole. Obisk tečaja bo dovoljen samo članom in članicam Sokola, ki se bodo morali pri vstopu izkazati s člansko legiti-macijo. Ti večeri bodo služili obenem go-jitvi družabnosti, da se sokolske vrste v teh nevesnih časih še bolj strnejo. Zato so vabljene tudi starejši bratje in sestre.

Ženske, ki so vplivale na usodo narodov

Vpliv enih je bil blagodejen, drugih pa poguben

V razmerju do moškega je bila ženska vedno nekaj izjemnega. Bodisi da je bila sužnja in predmet trgovine, ali pa vzvišeno, malone božansko bitje. Do srednjega veka je veljala ženska za manjvredno bitje in v skladu s tem je bilo tudi ravnanje z njo. Šele srednji vek je dvignil žensko na višjo raven, doba rokokaja je pa izpremenila svet za ženske v pravi raj. Ženska je postala predmet občudovanja in oboževanja pesnikov, slikarjev in kiparjev, kratka vse se ji je klanjalo.

Madame Pompadour

Ohranjenih imamo mnogo dokazov, da je bilo že v starem veku veliko število žensk, ki so bodisi same sedele na prestoli ali so pa potom svojih visokih ljubčkov vplivale na usodo narodov in držav kakor je pač naneslo, oziroma kakršne so bile same. Vpliv enih je bil blagodejen, vpliv drugih pa poguben. Že stari vek je poznal tudi mnoge slavne umetnice odnosno ženske, ki so vplivale na umetniško ustvarjanje svojih ljubčkov.

Ena izmed prvih velikih slavni žensk, o kateri govorijo zgodovinarji, je bila asirska kraljica Semiramis. Ona je ustanovila Babilon in celo vrsto drugih znanih mest. Zelo kruta vladarica je bila egiptska kraljica Kleopatra, ki se je proslavila s tem, da je dala ubijati svoje enodnevnice ljubčke. Tehalski knez je dvoril lepi Thargalii. Po njegovi smrti je zavladala sama. Tu je treba omeniti tudi Ptolomejevo ljubico Agathoklen, ki jo lahko smatramo za pravo in edino takratno vladarico Egipta. Razen teh so se odlikovale Lamia, Nicareta, Mirinna, Callistratos, Macon, Georjas in druge.

S svojimi ljubavnimi spletkami se je proslavila rimska cesarica Poppea, za katero so redili okrog 500 osil, da se je kopala v njihovem mleku in ohranila svojo lepoto in svežost. Imela je mnogo ljubčkov in vsem je hotela biti všeč. Med vsemi

rimskimi vladaricami in cesaricami se je menda najbolj proslavila Messalina Valerija, žena cesarja Klavdija. Njeno življenje je bilo tako burno in razuzdano, da je večkrat hodila ponoči po rimskih ulicah, zjutraj so jo pa našli vso izčrpano kar zunaj na cesti.

Rim se lahko pohvali še s celo vrsto drugih slovesnih žensk, takih sta Faustina, Agrippina, Gaesonia, Vestilina itd. Največji vpliv na državne in javne posle so imele ženske v dobi renesance. Tu je treba na prvem mestu imenovati hčerko kardinala d' Aragona, dalje ferarske vlačuge in končno zelo izobraženo Veronico Franco, ki je imela velik vpliv na francoskega kralja Henrika III. Na morišču sta končali svoje burno življenje dve ženi takratne do-be: Beatrice Cenci in Lucrezia Petronia. Najmanj »slavna« je postala hčerka papeža Aleksandra VI. Lucrezia Borgia.

Tudi v Franciji so vladale namesto vladarjev žene. Za časa Franciška I. je vladala vojvodinja de Etampes pod Henrikom II. Diana de Poitiers, pod Henrikom IV. Gabriella d'Estrees, pod Ludvikom XV. pa sloveča markiza de Pompadour. Pa tudi še pozneje so vplivale ženske na evropske vladarje. V poznejši dobi so pa bile večina lepe plesalke, igralke ali pevke. Njihov vpliv na usodo narodov je bil pa z redkimi izjemami poguben.

Nove gramofonske plošče

Vsaka gramofonska plošča je mal čudež, obujajoč spomine na prvi Edisonov govoreči stroj. Slavni ameriški izumitelj je rabil najprej s staniolom prevlečen valjar, pozneje pa cilindar in voščeno maso. Veliki uspehi so bili na tem polju doseženi z uvedbo električnega segrevanja, ko se je posrečilo skoraj povsem odstraniti neprijetno šumenje in doseči najvišje tone.

Iz česa pa je ta skrivnostna krožica tenka plošča, prebujajoča k se zvočnemu življenju čim se jo dotakne navadna jelekna igla? Do začetka svetovne vojne so izdelovali gramofonske plošče glavno iz šelaka, ki se mu primeša črna barva. Za izdelavo novih gramofonskih plošč se porabita dve tretjini materiala, pridobljenega iz starih plošč. Berlinski izumitelj Karel Schröder, ki se je že proslavil na tem polju, je na izumil novo gramofonsko ploščo iz povsem nemške snovi. Že prej so sicer izdelovali gramofonske plošče, ki se ne razbijajo, toda te niso bile brez napak. Schröderju se je pa zdaj posrečilo izdelati iz kemičnih prvih apnenca in ogljika z neznatno količino primešanih lahkih kovin gramofonsko ploščo, ki prav nič ne zaostaja za gramofonsko ploščo iz šelaka, je pa pri enaki velikosti za polovico lažja, in se snoli ne razbije. Nove gramofonske plošče se izdelujejo in najrazličnejših barvah. Deske s pesmimi lo lahko na svetlo modre, one s komorno in orkestralno glasno morsko-zeleno, pesne pesmi pa na rdečih ploščah. Tako človek samo odpre predalec in takoj ve katero ploščo je treba vzeti.

DOBER SVET

Moderen slikar pred sfingo: Govori sfinga, kaj porečeš na to ti? Sfiga: Da bi bilo bolje, če bi opustil slikarstvo in se lotil fotografiranja.

Hude posledice ljubosumja

Služkinja ne sme okrašt gospodarja, čeprav je večkrat lačna kot sita pri njem

Ljubljana, 16. oktobra. Delavec Karel Grum iz Jastrobnika, ki je včeraj sedel pred sodniki malega kazenskega senata s predsednikom s. o. s. Julijem Fellaharjem, se je zagovarjal, da je udaril sosedja Alojza Gracerja z motilko po glavi v silobranu, ko ga je Gracer napadel z bičem, na katerem je bila pritrjena svinčena krogla. Razprava je pokazala, da pride lahko tudi na kmetih zaradi ljubosumnosti do tragičnih dogodkov. Obtoženi Grum je trdil, da je Gracer zalezal njegovo ženo že več let. Gracerjeva žena sama je vedela povedati, da sta njen mož in Grumova žena sumljivo prijatelja, sodnikom je povedala celo strašno zgodbo o načrtu, ki sta ga kovala njen mož in Grumova žena. Nekdo ju je zalotila skupaj in silila je, da je Grumova žena na pregovornjaka Gracerja, naj Gruma umori, češ da ne bo dobil velike kazni, ker ga sosed gotovo ne bodo obremenjevali. Potem bo pa vse dobro, vzela se bosta in žive la srečno. Ko je Gracerjeva žena tako izpovedovala, se je njen mož oglasil v klopi in trdil, da je vse to laž. Ženo pa mo-ževo protesti niso premotili, trdila je svoje kar naprej. Ko je nato sedla poleg polga moža, ji je mož seveda žugal s pestjo, češ da bosta že doma obračunala.

Grum je torej ljubosumen do obupa in je zaradi tega ob steherni priliki napadel Gracerja. Lani sredi avgusta do večerom sta se spet spopadla. Grum je prežal na Gracerja, ki se je bližal hiši. Nihče ni videl, kako se je zgodilo, toda Grum je trdil, da ga je Gracer prvi napadel z bičem, na katerem je bila pritrjena svinčena krogla. Gracer je zamahnil proti Grumu, Grum se je umaknil in segel po motilki ter z njo udaril Gracerja. Nesreča je hotela, da ga je zadel na glavo. Gracer je obležal nezvesten. Drugo jutro je Grum na mestu spopada našel Gracerjev klohub in bič s svinčeno kroglo. Bič je doma shranil, da bi ga pokazal orožnikom, a bič je izginil. Grum je menil, da ga je skril njego-va žena, ki drži z Gracerjem.

Gracer je trdil, da se je približal Grumu neoborožen. Spopadla sta se, Grum je imel s seboj motilko, s katero ga je lopnil po glavi. Poškodba je bila huda, kakor so ugotovili zdravniki. Desna stran lobanje je bila presekana, poškodovani so bili motirčni centri desne hemisfere, zato je Gracer skoraj ohromel po levi strani. Leva roka se mu zdaj suši, bolečine ima v glavi in omotica ga stalno nadleguje. Za delo je komaj še sposoben.

Priče so povedale, da je Grum razburljiv človek in da rad pije ter je v pijanosti skrajno ljubosumen na svojo ženo. Ker je obtoženeц priznal, da je Gracerja udaril z motilko po glavi, je bilo treba dognati samo to, ali je to storil v silobranu. Sodišče se ni moglo prepričati da je Grum ravnal v silobranu in ga je zato spoznalo za krivega po § 178-I k. z. tpr ga kaznovalo s kaznijo 10 mesecev zapora. Bolnici mora obsojenec plačati okoli 2000 din, Gracerju pa 4000 din za bolečine in 2000 din za zmanjšano delazmožnost.

Grum je bil obupan. Kaj bo s tremi otroki, ki mora zanje skrbeti. Predsednik senata mu je odgovoril, da je človeka skoraj ubil in kam bi prišli, ako bi vsak ljubosumen mož vedno tako ravnal.

BILA JE VEČKRAT LAČNA KOT SITA

Služkinja Ivana je bila obtožena, da je okradla svojega gospodarja gostinčarja Jožeta š. iz Kovorja. V maju letos mu je odnesla nekaj svinjskega mesa in nekaj litrov vina iz kleti.

Obtoženka je tatvino priznala, zagovarjala se je pa, da je bila pri gostinčarju večkrat lačna kot sita in si je potolažila glad z ukradenim mesom in si pogasila žejo z ukradenim vinom. Tudi je povedala sodnikom, da menjava njen bivši gospodar služkinje kakor srajce. Nobena ne vzdrži pri njem, ker se nobena pri njem do siteda ne naje. Po paragrafi služkinja seveda ni bila zaradi stradanja upravičena krasti in bila je obsojena na 3 mesece strogega zapora.

OMAMLJEN JE BIL OD VINA IN OD UDARCEV

Hlapec iz Rovt Janez Martinčič je bil obsojen na 5 mesecev strogega zapora, ker je z kolom udaril po glavi vojaškega stražarja Jožeta Pekleja. Pekle je ležal več ur v nezvesti, zdravnik je ugotovil, da so se mu pretresli možgani, samo po naključju ni bil ob življenje. Obtoženeц se je zagovarjal, da je hotel preteptati nekega drugega, na katerega je bil ljubosumen, a je po nesreči oplazil stražarja. Bil je namreč od vina in udarcev, da ni vedel, kaj počneja.

Iz Celja

— C Odlikovanje celjskih šolnikov. Na predlog prosvetnega ministra so bili odlikovani: na dr. deški meščanski šoli v Celju ravnatelj g. Ivan Černež in strokovni učitelj g. Fran Likar z redom sv. Save IV. stopnje ter strokovni učitelj g. Josip Grašar in duhovni svetnik, katehet Franc Lukman z redom sv. Save V. stopnje, na dr. deški meščanski šoli v Celju pa ravnatelj g. Franc Cilenšek ter strokovni učitelj g. g. Marija Lončarčeva in Vera Levstikova z redom sv. Save IV. stopnje in strokovna učiteljica g. Zofka Delabakova z redom sv. Save V. stopnje. Odlikovanja so bila izročena te dni. Odlikovancem in odlikovankam iskreno čestitamo!

— C Sprememba posesti. Na sreskem sodišču v Celju je bila v torek javna dražba hiše trgovca Franca Kötiga na trgu kralja Aleksandra v Celju. Dražbe so se udeležili 4 interesi in sicer 2 iz Maribora ter po 1 iz Ljubljane in Celja. Hiša je izdražila Hranilno in posojilno društvo v Celju za 1.320.000 din.

— C Na 6 let robije in trajno izgubo častnih pravic je okrožno sodišče v Celju v tork obso-dilo 32letnega, v Podstrešno pristojnega delavca brez stalnega bivališča Avgusta Sotoška, ki je izvršil v letov-njem juliju v Celju več vliomov in tatvin. Sotošek je vliomil 14. julija z dietom na podstrešje neke hiše na Cankarjevi cesti in ukradel Karlu Hauswirthu za 400 din blaga, potem pa je še poskusil v neki hiši na isti cesti vliomiti na podstrešju v shrambe

Edmund O' Hara:

Tajna profesoria Morbidusa

Roman

Townsend je zakašljajal in s tem se mu je posrečilo zadušiti smeh.

— Torej, — se je informiral prijazno, — ti si bil danes zopet pri vratih krščanske znanosti?

Alfonso je dostojanstveno prikimal. — Poslušal sem prekrasno pridigo, — je priznal. — Bilo je čudovito. Zdelo se mi je, da vse posvetno pada od mene, kakor luske od kita.

— Kit sploh nima lusk. Tvoj pridigar menda ni posebno dobro pokdoval v naravoslovju.

— On je govoril o ribah na splošno, — ga je opravičil Alfonso. — Tudi vi bi morali prihajati na naše sestanke, gospod.

— Pustiva to in vrniva se h grofu. Ta mož ostane tu in priporočam ga tvoji pozornosti. Ti se boš brigal zanj, hranil ga boš in napajal. Najbrž bo šlo v prvi vrsti za napajanje. Imeti mora vsega, karkoli si požel, le nečesa mu ne smeš dovoliti: iz hiše se ne sme giniti. Si razumel?

Presenečeni Alfonso je sklenil roke.

— Za božjo voljo, sir John! — je zatarnal, — kaj

mislite resno? Jaz naj bi oropal človeka svobode?

Morda bi ga moral celo zapreti in mu zamašiti usta?

— To ne bo potrebno, — je odgovoril detektiv smeje. — Kolikor poznam grofa, bo poslušen in dober, dokler ga boš zalagal s pijačo, seveda ne z vodo.

— To ne more biti vaša resna beseda, — je ponovil Alfonso.

— Motiš se, mislim čisto resno, — je dejal detektiv odločno. — Nekaj časa bom moral namreč igrati grofovo vlogo. In zapomni si dobro, tistega dne, ko bi se grofu posrečilo uiti ti, bi odbila moja zadnja ura. In v tem primeru bi bil ti moj ubijalec. Mar ni treba, da si zvest in udan svojemu gospodarju?

— Seveda, — je priznal sluga malodušno. — Drži pa tudi tole: En sluga ne more služiti dvema gospodarjema, ali pa bi ... Toda kaj počenjate, za božjo voljo?

Townsend je odložil svojo obleko in se jel prelevljati v grofa. Njegova postava je bila malone enaka grofovi, samo grofovo lice je bilo mnogo ožje in bolj blede. Townsend tudi ne nosi črnih brčic, kakor grof in vendar se je zdelo, da to ne povzroča detektivu nobenih skrbi. Minilo je komaj dvajset minut in že je imel enako blede barvo kože in njegovo zgornjo ustnico so krasile enake brčice, bil je čisto podoben grofu. Ko je oblekel še grofov smoking in njegovo v vinom polito srajco, je izginila tudi neznatna razlika nekoliko širšega obraza.

— Mojsrsko, mojsrsko! — se je čudil Alfonso.

Svojega gospodarja je videl že v različnih prelevitvah in maskah, da bi se pa mogel Townsend tako dovršeno preleviti v drugega človeka, to mu je bilo novo.

Townsend je segel po grofovem plašču. — Ostani zdrav, Alfonso, — je dejal in mu pomahal z roko v slovo. — Zanesem se nate.

— Kdaj se vrnete, sir John? — je vprašal sluga nekam tesnobno.

— Tega še ne vem. To je povsem neznano. Morda bom odsoten mesec nekaj dni, morda pa celo neko tednov ali celo mesecev. Zbogom!

— Tako dolgo, sir! — je vzkliznil Alfonso obupan. — Kaj pa naj počnem ta čas s tem grofom?

Detektiv se je smeje še enkrat obrnil na pragu.

— Spreobrni ga, Alfonso!

— Spreobrnil bom njegovo dušo, — je odgovoril sluga svečano.

Ko je vstopil Townsend dvajset minut pozneje v grofovo sobo v »Imperialu«, hotelu druge vrste, se je spomnil zadnjih besed svojega sluga in nehot se je moral nasmehniti. Niti slutiti ni, kako usodne posledice bo imelo zanj Alfonsovo obdelovanje grofove duše.

IV.

Bilo je že ob enajstih dopoldne in solnce je prodiralo skozi vrzeli spuščenihi zastorov, ko se je detektiv prebudil. Zdehajoč je vstal in se počasi oblekel. Nekaj časa je razmišljal, potem je pa pogumno pritisnil na gumb, si prižgal cigareto in čakal, da bi videl, kaj se bo zgodilo.

Idealizem obmejnih prosvetnih pionirjev

Maribor, 15. oktobra. Sresko učiteljsko društvo Maribor levi breg je imelo svoj redni občni zbor v krčevinskih šoli ob skoraj 90%ni udeležbi članstva. Že udeležba sama kaže dovolj, kako hrepenenje je čakalo naše vzorno obmejno učiteljsko prikljico, da po daljšem presledku spet pokaže sadove svojega prizadevanja za vzgojno, stanovsko in strokovno izpopolnjevanje delovanja. Kljub temu, da današnje razmere, rekli bi, najbolj teže baš naše obmejno učiteljsko, je to obdržalo ravnotežje svojega delovnega idealizma kakor malokateri, enako trpeči stan. Občni zbor je otvoril in vodil društveni predsednik g. Vauda Mirko, ki se je pred prehodom na dnevni red spomnil umrle učiteljice Franje Konečnikove, ki je pred

leti službovala v Seini. Drugo točko dnevnega reda so tvorila letna poročila društvenih funkcionarjev. Predsedniško poročilo je podal g. Vauda v obširnih izvajanjih, s katerimi je prikazal jasno sliko lanskega društvenega delovanja, sodelovanja učiteljskih zborov posameznih šol. Ugotovil je lepo, povprečno 78 odstotno udeležbo članstva pri zborovanjih, kjer je učiteljsko obravnavalo aktualna pedagoška, stanovska in službena vprašanja ter sprejelo v celoti 21 važnih, v glavnem stanovsko-borbenih in obmejno šolskih predlogov. Tajniško poročilo je podala učiteljica gđ. Rečnik Ivanka, blagaj-

niško pa šol. upr. g. Horvat Božidar, ki je ugotovil lep napredek v točnosti plačevanja članarine. Nato so poročali poverjeniki za sledeče ustanove: Učit. dom, Učitelj. Samopomoč, Odslek učitelje. Učit. tiskarna, Obmejno-šolski odslek, Slov. šol. matica in Mlačinska matica. V imenu nadzornega odbora je poročal in predlagal razrešeno društveni upravi šol. upravitelj g. Košutnik Roman. Razrešnica je bila z glasnim pritrditvijo sprejeta. Za tem bi bili po prejšnjem običaju na vrsti referati in predlogi, ki jih pa ni bilo. Vendar pa so baš te odpadale točke najzadnejši dokaz prizadevanja našega obmejnega učiteljskega na vseh delovnih področjih.

Dijakom krajevo plašče. Dijaku Arnoldu Prišterniku in Srijanu Repiču sta bila v beli dvorani »Uniona« ukradena plašča iz balonske svile svetlorumeno barve. — **Tatvine koles so se na dnevnem redu.** Ivanu Wegscheiderju je bilo ukradeno kolo »Wanderer Kontinental«, evidenčna št. 2-23690-2, tovarniška št. 467785, vredno 900 din, Adolfu Turnišku pa kolo znamke »Triumph«, evid. št. 2-132088-19, tov. št. 516312, vredno 500 din. — **»Če on ne spi, naj ga drugi slišijo!«** Tone Kocbek iz Oseka pri Sv. Trojici v Slovenskih gorah je prava pokora za vse, ki pridejo z njim skupaj, posebno pa za mater, ki skrbi za nepoboljšljivega potepuha. Pred kratkim so pri Crepinjakovih prešli in tam tudi Toneta ni manjkalo. Domov grede v družbi deklet se je ustavil pred orožniško postajo in tam začel »saurbisati« in kričati, kar je nadaljeval še s posebno vno pred stanovanjem orožniškega narednika. Na ta način se je skušal maščevati, ker ima orožništvo pri Sv. Trojici toliko nadležnega opravka s Tonetom in njegovim potepuštvo. Zaradi svojega izživljanja in kaljenja nočnega miru prijet, se je bahavo odrezal, češ če on ne spi, pa naj ga drugi slišijo.

Razgrajanje iz Marenberga. V gostilno Sauer sta prišla Ivan Kremžar in Karel Dajčman. Ker je bil Kremžar že tako dovolj pijan, je Dajčman natakariči odsvetoval, postreči mu s piščico. To je Kremžar tako ujezilo, da se je spravil nad Dajčmana, ki se ga je ubranil z nožem. Nato se je tudi Kremžar oborožil z nožem. Ker so ga pa vrgli ven, je zunaj s kamni razbijal šipe. — **Dijvi lovič strajajo po Stražunu.** Stražun — to je ime, tesno povezano z zgodovino Maribora. Še pred 40 leti je Maribor tako rad romal k Stražunskemu jezeru. Zdaj je tam po večini močvirje in trstje, a ob robovih obeh bregov stradovane struge Drave se razprostira v polju vabljiv gozd, ki ima ob posameznih krajih posebnost imena. Starejši domačini ga štejejo pod skupno ime Stražun, spodnji del proti Pobrežju pa je bolj znan kot tezenski gozd. Divjim lovcem pa je prav vseeno, kako se ta ali oni del gozda imenuje; zanje je glavno, da gospodje, ki imajo tu svoj lovski revir, ne prihajajo prepogosto »motiti« divjačine, ki jo oni (divji lovič) vse bolj poznajo kakor pa oni drugi, lovič najemniki. Samo če je lovski čuvaj res na svojem mestu, mora se bolj kakor vsi drugi skupaj poznati vse, kar spada k lovu, kar leze, se plazi, hodi in leta. In takega pazljivega čuvaja imajo ti divji lovič, ki strajajo po Stražunu, včasih tudi tik pred seboj. — **Sadjarju se sedaj nudi prilika** še novega dohodka, namreč: vnovčevanje sadnih tropin. Jabolčne tropine smo običajno uporabljali za krmo svinjam ali za izdelovanje kisa. Letos jih pa tudi lahko prodamo. Le je treba z njimi pravilno ravnati. Takoj po iztisnitvi jih posušimo na soncu ali na peči ali v sušilnicah odnosno suhih, zračnih prostorih. Marsikje so doslej kmetovalci tropine uporabljali tudi le za gnoj,

tu in tam tudi za žganjekuho, nekateri so jih celo zavrgli. Danes se s prodajo tropin hudo prizadevajo kmetovalci nudi nov vir dohodka. Tropine je ponuditi kmetijski podružnici ali sadjarski podružnici v kraju ali pa direktno na »ETA«, tovarno sadnih konzerv v Kamniku. Cena suhim tropinam je 1 do 1.20 din za kg, kar je odvisno od količine in oddaljenosti do železnice. Če pa kaka podružnica zbere vsaj 5000 kg, se blago prevzame na najbližji železniški postaji. Drugače pa tropine ponuditi najbližjemu skladišču kmetijske družbe.

Popis živine in živinske vprege. Na podlagi člena 234 zakona o ustroju vojske in mornarice se vrši za območje mestne občine mariborske popis živine in prevoznih sredstev dne 8. in 9. decembra 1940 na dvorišču kasarne 32. artill. polka v Mariboru vsakokrat s pričetkom ob 6. uri jutraj. Popis se bo vršil po vsej državi po vojaških komisijah na enak način kakor leta 1933. Pripominjamo, da živina in prevozna sredstva ne bodo žigosana, da je to običajen popis, kakor ga vrši vojaška oblast v smislu zakona ter da je dolžnost lastnikov živine in vprežnih vozil, da privedejo svoje konje ter vprego k pregledu in popisu točno zgoraj navedenega dne. Vojaška komisija bo pregledala od živine le kopitarje (konje, mule itd.), ki so stari nad 3 leta ter vsa vozila z živalsko vprego kakor tudi pripadajočo opremo. Za pregled ne pride v poštev nedorasla živina pod 3 leta kakor tudi ne parkljarji (volci itd.) ter motorna vozila. Vozila morajo biti zaprežena in se mora pripeljati vsa oprema. Lastniki morajo prinesiti s seboj za vsako žival živinskopotni list ter hrano za 1 dan. Odtujevanje živine, vozil in opreme za časa popisovanja in 30 dni pred začetkom popisa je prepovedano. Za območje mestne občine mariborske velja ta prepoved od vključno 8. novembra 1940. Prestopki bodo najstrožje kaznovani. Pozivajo se vsi lastniki, ki imajo konje in vozove v Mariboru še neprijavljene (novi nakupi itd.), da iste prijavijo mestnemu vojaškemu uradu v Mariboru, Slomškov trg 11.

Mariborsko gledališče

Sreda, 16. oktobra: zapirto. Četrtek, 17. oktobra ob 20.: »Cyrano de Bergerac«. Red A.

Druga gledališka premiera »Nenavaden lovek« je tudi na večjih odrih zelo uspelo delo priznanega hrvatskega dramatika Genar Senčića, ki se osebno udeležil premiere v Mariboru. Ta drama se uprizarja že kot druga letošnja premiera, da se čimprej nadomesti lanski izostanek hrvatskega dela, ki je — v nasprotju z dolgoletno tradicijo mariborskega gledališča — iz tehničnih razlogov lani izostalo.

Abonma A je letos na vrsti, da začne serijo abonmentskih predstav. V četrtek 17. t. m. dobi kot prvi Rostandovo znamenito herojsko komedijo »Cyrano de Bergerac«.

Popravite pobreške ceste!

Razne nevšečnosti v električni napeljavi

Pobrežje, 15. oktobra. Naše ceste in ulice na Pobrežju so poglavje zase. Nekateri so naravnost v mizerem, žalostnem stanju. To velja predvsem za Zrkovsko cesto in Novo ulico. Le ogledite si ju, na primer ob deževnem vremenu, pa boste lahko kmalu presodili, če sta za ceste prehodni. Ponekod so ob takem vremenu pravzaprav neprehodne luze (n. pr. v Novi ulici), čez katere ni mogoče drugače ko s čolni. Potrebno bi bilo, da bi prehodili naš cestni nadziralci vsaj dvakrat na leto tudi stranske ulice, da bi se prepričali o njihovem pravem stanju. Ta pot je priporočljiva zlasti ob deževnem vremenu. Skoraj se zdi, da stanovalci ob stranskih ulicah nismo enakovredni davkoplačevalci z onimi, ki na primer stanujejo na Aleksandrovi cesti. Pa ravno Zrkovska cesta, po kateri hodijo dnevno trume učenec in učenik, bi bila predvsem potrebna večkratnega, rednega popravila. Ta cesta pa tudi zelo mnogo trpi zaradi precej živahnega avtomobilskega prometa, ki gre po njej. Ubogi pešci, ki morajo po tej cesti, če imajo to smolo, da pridri slučajno mimo avto, potem reveži niti ne vedo, kam

bi se ognili, da bi jih ne obrizgal z blatom do glave. Pričakujemo, da se bo občinska uprava pozanimala za te ulice. Pobrežani smo vendar pridni davkoplačevalci, tako premožni pa vendarle nismo, da bi si vsakdo lahko nabavil svoje vozilo ali čolnike za vožnjo čez luze.

Elektrika je tudi za nas Pobrežane nedvomno velika dobrota. Bila pa bi še večja, če bi se je mogli posluževati tudi po 22. uri. Tedaj se namreč pokaže, da svetloba tako utripa, da ni mogoče pri njej niti brati niti gledati, ker je taka svetloba za oči zelo kvarna. Lastniki nekaterih obratov imajo namreč preslabotne dinamo-stroje, ki povzročajo, kadar so v pogonu, neprijetno utripanje luči. To nevšečnost občutijo predvsem prebivalci Aleksandrove ceste, v ravnini okoli občine, kjer je, kakor se čuje, v obratu takšen dinamo-stroj, ki kvari razsvetljavo. Potrebno bi bilo, da se tudi v tem pogledu napravi red in da se ustrezno želji prizadejih pobreških občanov. To želijo predvsem delavci, ki si le v pozni večerni uri lahko privoščijo branje časopisa, pa jih pri tem moti neprimerna in neprijetna razsvetljava.

Pojasnilo pekovskih pomočnikov Zakaj tožijo mariborski pekovski pomočniki svoje mojstre

Maribor, 15. oktobra. Prejeli smo: V vašem cenj. listu od dne 10. t. m. je izšel članek pek. mojstrov, kjer se pritožuje čez svoje pomočnike. Zato prosimo cenj. naslov, da pridri tudi našim članom.

Da so pekovski pomočniki ovadili svoje mojstre, je vzrok ta, ker se pek. mojstri niso nikdar držali nobenega zakona, uredb, pa tudi ne kolektivne pogodbe, katero so oni sami podpisali.

Imamo zakon od leta 1922 o zaščiti delavcev, kateri prepoveduje vsako nočno delo v pekarnah pred 4. uro jutraj poleti in pred 5. uro jutraj pozimi. Tega zakona so se pek. mojstri držali samo par let, nato so ga začeli kršiti, in ga počasi popolnoma ignorirali ter začeli z delom v pekarnah, kakor se je kateremu ljubilo. Leta 1937. je banska uprava izdala uredbu, s katero omejuje nočno delo v pekarnah na 3. uro jutraj. Te uredbi so se pek. mojstri držali samo par mesecev in nič več. S podpisom kolektivne pogodbe leta 1939. se je začel delo, medse in vse drugo fiksiral, toda tudi tu je vprašanje, koliko in kje so se pek. mojstri držali te kolektivne pogodbe. Navajamo primer, da so celo ob nedeljah delali pri nekem pek. mojstru v Krčevini, kakor še sedaj delajo pri nekem v Melju. Nadalje smo imeli slučaj, ko niso plačevali po kolektivni pogodbi, da se niso pek. mojstri držali delovnega časa, kakor predvideva kol. pogodba. Vse to je ugotovila paritetna komisija, katere je sestavljena iz treh mojstrov in treh pomočnikov.

Doslej, ko so že vsa industrijska podjetja dala svojim delavcem draginske doklade najmanj 20—30%, so pek. mojstri dali samo 10 odstotkov, četudi so cene kruha dvignili za 50 odst., drobne pecivu pa še za več odstotkov. Ko smo pa pred mesecem zahtevali, naj nam zvišajo

plače, so nam odgovorili, da ne morejo ničesar dati, temveč da bodo prisiljeni celo znižati naše dohodeke, češ da so naše plače previsoke, četudi več ko polovica pek. pomočnikov ne prejema višje mezd, kakor je predvidevana po novi minimalni mezd. Živilski delavci pripadajo B razredu in bi morali prejemati najmanj na uro 4.75 din, to je na teden 285 din, dejansko pa prejema samo 250 din. Minimalne mezd niso predpisane za kvalificirane pek. pomočnike, temveč za nekvalificirane živilske delavce, tako da so pek. pomočniki, ki bi morali biti plačani višje od minimalnih mezd, dejansko slabše plačani.

Z novo uredbo o prehrani prebivalstva in vojske s kruhom, s katero se nočno delo v pekarnah ukinja, smo se p. pomočniki resnično razveselili, toda na žalost so pek. mojstri tisti, ki nas gonijo na delo ponoči in celo z grožnjo, da nas bodo odpustili in res, od sedaj je bilo par primerov, da so pek. pomočniki dobili odpoved, ker so se držali zakona in niso hoteli na delo pred 4. uro jutraj.

Mislimo, da bo razumljivo, da nismo mogli prenašati več krivic s strani pek. mojstrov in da smo se zatekli na zadnjo pot in ovadili tiste pek. mojstre, ki so kršili uredbo. Priznamo, da nam to ni bilo ljubo, in da se ne bi tega nikdar poslužili, če bi pa gospodje pek. mojstri postopali z nami bolj človeško, posebno kar se tiče nočnega dela, ker je dokazano, da je močno in vse v redu če se ne dela ponoči. Dokaz temu so tiste pekarnice, ki se tega drže. Zato ni res, da smo mi zavzeli brezkompromisno stališče do njih, temveč je res, da smo vedno za kompromis in pametne razgovore z njimi.

Zveza živilskih delavcev Jugoslavije podružnica Maribor

Mariborske in okoliške novice

— **Maksimalne cene za riž, kavo, olje, domače testenine, milo itd. ter manufakturno.** Na osnovi določila čl. 2. uredbi o kontroli cen na malo, Službeni list št. 71 z dne 4. septembra 1940, ter razpisa bana dravske banovine v Ljubljani, VIII št. 511/40 z dne 17. septembra 1940, se določa za področje sreskega načelstva Maribor desni breg najvišji dopustni brutto-zasluzek za naslednje predmete: za testenine, riž, olje in milo (razen luksuznega) 10%, za kavo, čaj in kakao 20%, za manufakturno 25%. Prekrški te odločbe se kaznujejo v smislu določila čl. 4. citirane uredbi o kontroli cen na malo po čl. 9. uredbi o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije z zaporom do 30 dni in v denarju do 5000 dinarjev. Ti najvišji dopustni brutto-zasluzki stopijo v veljavo 18. oktobra t. l.

— **Maksimiranje krušne cene v srezu Maribor desni breg.** Na osnovi določila čl. 7. uredbi o ukrepih za prehrano prebivalstva in vojske s kruhom z dne 24. avgusta 1940, Službeni list št. 413/70, se določa za področje sreskega načelstva v Mariboru desni breg tele maksimirane cene kruha: 1. za kilogram enotnega ljudskega kruha 5.25 din, in to v kosih v teži 114 dkg 6 din, v teži 57 dkg 3 din, v teži 28.5 dkg 1.50 ali v teži 76 dkg 4 din, v teži 28 dkg 2 din, v teži 19 dkg 1 din. 2. Kmečki kruh kilogram 5.50 din. 3. Specialni rženi kruh 6 dinarjev za kilogram. Kmečki kruh in specialni rženi kruh se pečeta v struhal ali hlebih po pol, 1 ali 2 kg. Za peko enotnega kruha se sme uporabljati le pšenična moka, namleta v smislu določila čl. 5. zgoraj citirane uredbi. Kmečki kruh pa mora biti narejen iz najmanj 50 % ržene moke z dodatkom pšenične moke. Specialni rženi kruh pa se peče samo iz ržene moke. — **Pekovski mojstri** se nadalje opozarjajo na določila čl. 7. odst. 2. in 3., ki urejajo čas prodaje in čas peke kruha. Prekrški te odločbe se kaznujejo po čl. 12. citirane uredbi o kontroli cen.

Te cene so že stopile v veljavo. S tem se razveljavlja odločba št. 18.121/2 z dne 28. septembra 1940.

— **Maksimalne cene za svinjsko meso, slanino, salo in mast.** Na osnovi določila čl. 2. uredbi o kontroli cen na malo, Služ. list št. 71 z dne 4. septembra 1940, ter pooblastila bana dravske banovine v Ljubljani, VIII k št. 510/40 z dne 17. septembra 1940, se določa za področje sreskega načelstva Maribor desni breg naslednje najvišje cene za meso prašičev, ki se uvažajo v dravsko banovino: Cena za kilogram takega svinjskega mesa, slanine in masti sme znašati največ: za hrbet 22 din, za ostale dele 21 din, za slanino in salo 24 din, za mast 26, za glavo 10, za črevesno mast 16, za ledvice, srce, možgane 13, za jetra 16 in za pljuča 10 din. Prekrški te odločbe se kaznujejo v smislu določila čl. 4. citirane uredbi o kontroli cen na malo po čl. 9. uredbi o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije do 5000 din ali 30 dni zapore. Te cene so že stopile v veljavo. Za ostale vrste mesa veljajo še nadalje cene, določene z odločbo bana dravske banovine v Ljubljani, VIII/K št. 342/40 z dne 7. septembra 1940, Služ. list št. 471/75 z dne 18. septembra 1940.

— **Nočno lekarniško službo** imata tekoči teden Albancejeva lekarna pri sv. Antonu v Frankopanovi ulici 18, tel. 27-01, in Kungova lekarna pri Mariji pomagaj, Aleksandrova cesta, tel. 21-79.

— **Ljudska univerza** v Mariboru. V petek 18. t. m. predava inž. dr. France Avčin, naš znani planinski pisatelj, o temi: Na smučeh preko Šar planine na Korali. Predavanje odličnega poznavalca planin južne Srbije pojasnjuje zelo lepe skioptične slike.

— **Drava je zagrnila** za zmerom truplo 24letnega Simona Švenška s Pobrežja, ki se je navešal življenja. Utopljenca je naplavila Drava pri Sv. Marku niže Ptuj.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, izjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

PRODAJNO

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 3.— din

ZA VSAKO PRILIKO najboljši in najcenejša oblačila si nabavite pri **PRESKER** Sv. Petra cesta 14

POSLUŽITE SE malih oglasov

v »Slov. Narodu«

ki so najcenejši!

50 PAR ENTLANJE

azuriranje, vezanje zaves, perila, monogramov, gumbic. — Velika zaloga perja po 7.— din. »Julijana«, Gospodarska c. 12 in Francišanska ul. 3. 4. L.

KLIŠEJE

ENO VEŠTAČNJE JUGOSLAVIJSKE VEŠTAČNICE

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda« Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN PREPROSTE IN NAJFINEJŠE

PRODAM

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

TRSRJE divjake korenjake, na raznih podlagah, nudi Zihner Franjo, Zamušan, Sv. Marjeta, Moškanjci. Zahtevajte cenik! 2333

KUPIM

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

ZLATO vsakovrstno kupuje **ZLATAR B. RANGUS** kr. dvorni dobavitelj

POSEST

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

VILA Z VELIKIM SADNIM VRTOM

se zelo ugodno prodaja. — Lega vile v bližini železnice. Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 2381

...še ena LEPA STARKA

Gospa E. F. ... pripoveduje, kako je mogoče izgledati mlada tudi s 50 leti.

Imam za seboj že 50 let, imam štiri odrasle hčerke in tri vnuke, ljudje pa mi vidijo, da sta moja koža in polt kakor jih ima žena od 30 let. Mnogokrat me vprašujejo za mojo skrivnost. Evo je. Vsek večer uporabljam rožnato hrano za kožo Tokalon. Ta vsebuje »Bioel«, presenetljiv vitalni element mladosti, ki ga je odkril glasoviti dermatolog. Hrani in pomlajuje kožo dokler spita. Zbudite se in vidite Vam je vsako jutro mlajši. Za dan uporabljajte dnevno hrano za kožo Tokalon (belo, ne mastno). Ona čudovito učinkuje na hrupavo, temno kožo in vso polt. Odpravlja globoko vkoreninjeno nesnago in prah iz znojnice. Zajedajci kmalu izginejo in razširjene znojnice sa zožijo. Koža postane sveža, jasna in gladka kot baržun in Vi izgledate za mnogo let mlajši. Začnite že danes uporabljati hrano za kožo Tokalon. Dobijo se v vseh strokovnih prodajalnah. Uspešni rezultati so zamejeni, ali pa se denar vrne.

Uradništvo in draginja

Skupna deputacija vseh stanovskih organizacij državnih in samoupravnih uslužbencev je izročila banu spomenico s predlogi za izboljšanje njih položaja

Ljubljana, 15. oktobra 1940.

Deputacija, sestojela iz zastopnikov organizacij državnih in samoupravnih uslužbencev in upokojenec, je posetila danes bana dr. Natlačenca, deputaciji so bili: Andolšek Janez, Jan Slavko K'asinc Janko, Klemenc Franc, Kumelj Metod, Kuret V., univ. prof. dr. Reber Marij, Rosina, Volk Cilka, Zabukovec Leopold in Zihel Joško, ki so zastopali vse stanovske organizacije državnih in samoupravnih uslužbencev in upokojenec v banovini. Vodil jo je predsednik JUU sekcije Ljubljana Metod Kumelj. Deputacija je orisala in obrazložila nevezdrni položaj vseh javnih nameščenec in upokojenec prikazala nujnost izboljšanja ter stavila tudi konkretne predloge za to. Po ustni obrazložitvi je bila izročena č. banu naslova

SPOMENICA:

Državni in samoupravni uslužbeni in upokojenici vseh strok in položajev smo vsa zadnja leta najsilabše situirani stan v državi. Že nepretrgoma od leta 1935 dalje gre naše stremiljenje za tem da se naši prejemki povišajo na tisto višino, ki bi nam zagotovila vsaj skromen eksistenčni minimum. Naše utemeljene in upravičene zahteve so bile na odločujočih mestih uvaževane le v neznatni meri. V novemburu leta 1937 smo prešli aktivni državni uslužbeni spomladati leta 1940 na del državnih upokojenec osebne prejemke povišane za toliko za kolikor nam jih je okrnila kr. vlada z znano uredbo iz meseca septembra 1935. Dočim smo imeli državni uslužbeni in deloma upokojenici letos mesca julija in avgusta osebne prejemke kakor leta 1935, so bile cene življenjskih potrebščin v tem času za 90% večje od cen v letu 1935.

Povišanje osebnih prejemkov, ki ga je izvršila kr. vlada v mesecu septembru 1940, z uredbo o izrednih dokladah, je bilo zopet tako neznatno, da ni izboljšalo našega gnetnega položaja. Državnim upokojenec uredba sploh ni prinesla prav nobene zboljšanja, izročila je tudi vse aktivne uslužbenice od IV/2 položajne skupine navzgor in vse uslužbenice finančne kontrole. Za ostale aktivne uslužbenice je znašalo povišanje od najmanj 50 din do največ 200 din mesečno. Izračunano v odstotkih znači to le 3 do 12% poviška do tedanjih prejemkov. Primerjava cen življenjskih potrebščin pa kaže, kakor je na-

vedeno že zgoraj, da so se od januarja leta 1935 do septembra leta 1940, dvignile cene najvažnejših življenjskih potrebščin za 90%. Ob teh prejemkih in ob času tako ogromno poraslih cen in naše življenje več ko bedno.

Četudi zasluje uredba o izrednih dokladah namen pomagati nameščenim družinam, je pomoč, ki jo nudi skrajno nedostopna. Dodatek za ženo uredba popolnoma izpušča za otroke pa priznava le 50 din mesečno. Sprito tega kljub priznanju izredne doklade za otroke skupni prejemki v večini primerov še vedno niso dosegli prejemkov pred septembrom leta 1935, ko so uživali uslužbeni in upokojenici tudi rodbinsko doklado za ženo.

Izvršeno povišanje prejemkov v obliki izrednih osebnih dokladov za otroke je še posebno neukinkovito, ker se cene še ne prestopajo tudi dalje dvigajo. Vse uredbe proti draginji in vsi ukrepi, ki so bili izdani v zvezi z njimi, niso mogli preprečiti naraščanja cen in so se zato v praksi izkazali kot neprimerni in neukinkoviti.

Današnje stanje ne sme predolgo trajati, zato zahtevamo takojšnje ukrepe za ureditev naše eksistence in eksistence naših družin. Predvsem je potrebno:

1.) Da se uradno določijo maksimalne cene za vse življenjske potrebščine, tako industrijske kakor kmetijske, in da se za oskrbo prebivalstva uvede racionalna aprovizacija. Le na ta način bo mogoče preprečevati nadaljnje dvigovanje cen, odelstvo in kupčijevalozog.

2.) Da se z ozirom na tako ustaljene cene regulirajo prejemki prav vseh državnih in samoupravnih uslužbencev in upokojenec. Vsem nam je treba ustvariti tak eksistenčni minimum, da bomo lahko brez pomanjkanja in v redu izvrševali svoje delo. Ob tej priliki je treba izravnati vse razlike med prejemki posrednih strok aktivnih in upokojenih državnih uslužbencev (primer: žandarmerijski in policijski upokojenici).

3.) Zaščititi je treba družine vseh državnih in samoupravnih nameščenec in upokojenec. Za žene in otroke je treba priznati doklade v toliki višini, da se družinam ne bo več treba boriti s pomanjkanjem in bedo.

4.) Država, banovina in avtonomne občine naj poskrbe za sredstva, iz katerih bi mogli prejemati njih uslužbeni in upokojenici brezobrestna posojila. S temi po-

sojili, ki bi jih vračali v zmernih mesečnih obrokih, bi uslužbeni in upokojenici poravnali dolgove, ki so jih bili prisiljeni delati v zadnjih letih za najnujnejše življenjske potrebščine zaradi svojih nezadostnih prejemkov.

Pregled državnih dohodkov in izdatkov za prvih pet mesecev proračunskega leta 1940/41 kaže, da je že danes država sposobna izboljšati položaj svojim uslužbencem in upokojenecem. Ta pregled izkazuje 792 milijonov proračunskih prihrankov, ki bi se vsi lahko uporabili v gornjo vrsto. V kolikor gospodarstvo samoupravnih teles trenotno ni v tako ugodnem položaju, so potrebne nove davjate, ki naj zadržavajo le tiste gospodarske sloje, ki jih nalezajo zmorejo.

Podpisane organizacije državnih in samoupravnih uslužbencev in upokojenec za dravsko banovino v Ljubljani se obračamo na vsa pristojna oblastva in prosimo za hitre ukrepe v smislu in po predlogih te naše spomenice.

Spomenico so podpisale naslednje osrednje organizacije javnih nameščenec, ki imajo v Ljubljani svojo centralo ali pa sekcijo, odnosno podružnico državnega združenja:

Društvo sodnikov, Združenje poštno-hatniških nameščenec, Združenje davčnih uradnikov, Združenje železniških uradnikov, Društvo sodnih izvršiteljev, Jugoslovansko učiteljsko združenje, Društvo žandarmerijskih upokojenec, Banovinsko društvo državnih in samoupravnih upokojenec, Stokrovno združenje vlakovodnih državnih železnice, Združenje učitelstva meščanskih šol, Uduženje zemljišk-knjižnih uradnikov, Združenje zvanjčnikov finančne kontrole, Združenje uradnikov PTT stroke, Uduženje sodno administrativnega osebja, Uduženje jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev Uduženje univerzitetnih nastavnikov, Društvo banovinskih uslužbencev in upokojenec, Združenje gledaliških igralcev.

G. ban je deputacijo pazljivo poslušal. Na njena izvajanja je dal daljši odgovor, v katerem je ugotovil polno upravičenost zahtev javnih nameščenec in upokojenec za zvišanje prejemkov, za znižanje cen in za ureditev oskrbe prebivalstva z življenjskimi potrebščinami. Izjavil je, da bo prizadevanje in zahteve nameščenec organizacij podpiral po vseh svojih močeh.

Hude posledice ljubosumja

Služkinja ne sme okraati gospodarja, čeprav je večkrat lačna kot sita pri njem

Ljubljana, 16. oktobra

Delavec Karel Grum iz Jastrebika, ki je večerj sedel pred sodniki malega kazenskega senata s predsednikom s. o. s. Julijem Fellahjem, se je zagovarjal, da je udaril svojega sosedo Alojza Gracerja z motiko po glavi v silobranu, ko ga je Gracer napadel z bičem, na katerem je bila pritrjena svinčena krogla. Razprava je pokazala, da pride lahko tudi na kmetih zaradi ljubosumnosti do tragičnih dogodkov. Obtoženi Grum je trdil, da je Gracer zalezlo njegovo ženo že več let. Gracerjeva žena sama je vedela povedati, da sta njen mož in Grumova žena smljivo prijatelja, sodnikom je povedala celo strašno zgodbo o načrtu, ki sta ga kovala njen mož in Grumova žena. Nekdo ju je zalotila skupaj in silila je, da je Grumova žena pregovarjala Gracerja, naj Gruma umori, češ da ne bo dobil velike kazni, ker ga sosed gotovo ne bodo obremenjevali. Potem bo pa vse dobro, vzela se bosta in živila srečno. Ko je Gracerjeva žena tako izpovedovala, se je njen mož oglašil v klopi in trdil, da je vse to laž. Ženo pa moževi protesti niso premotili, trdila je svoje kar naprej. Ko je nato sedla spet poleg moža, ji je mož seveda žugal s pestjo, češ da bosta že doma obračunala.

Grum je torej ljubosumen do obupa in je zaradi tega ob steherni priliki napadel Gracerja. Lani sredi avgusta pod večerom sta se spet spopadla. Grum je prečel na Gracerja, ki se je bil bližal hiši. Nihče ni videl, kako se je zgodilo, toda Grum je trdil, da ga je Gracer prvi napadel z bičem, na katerem je bila pritrjena svinčena krogla. Gracer je zamahnil proti Grumu, Grum se je umaknil in segel po motiki ter z njo udaril Gracerja. Nesreča je hotela, da ga je zadel na glavo. Gracer je obležal nezavesten. Drugo jutro je Grum na mestu spopada našel Gracerjev klopek in bil s svinčeno kroglo. Bič je doma shranil, da bi ga pokazal orožnikom, a bič je izgubil. Grum je menil, da ga je skrila njegova žena, ki drži z Gracerjem.

Gracer je trdil, da se je približal Grumu neoborožen. Spopadla sta se, Grum je imel s seboj motiko, s katero ga je lopnil po glavi. Poškodba je bila huda, kakor so ugotovili zdravniki. Desna stran lobanje je bila presekanja, poskodovali so bili motični centri črne hemisfere, zato je Gracer skoraj ohromel po levi strani. Leva roka se mu zdaj suši, bolečine ima v glavi in omotica ga stalno nadleguje. Za delo je komaj še sposoben.

Priče so povedale, da je Grum razburljiv človek in da rad pije ter je v pijanosti skrajno ljubosumen na svojo ženo. Ker je obtožene priznal, da je Gracerja udaril z motiko po glavi, je bilo treba dognati samo to, ali je to storil v silobranu. Sodišče se ni moglo prepričati da je Grum ravnal v silobranu in ga je zato spoznalo za krivega po § 178-I c. z. ter ga kaznovalo s kaznjajo 10 mesecev zapor. Bolnici mora obsojenec plačati okoli 2000 din, Gracerju pa 4000 din za bolečine in 2000 din za zmanjšano delazmožnost.

Grum je bil obupan. Kaj bo s tremi otroki, ki mora zanje skrbeti. Predsednik senata mu je odgovoril, da je človeka skoraj ubil in kam bi prišli, ako bi vsak ljubosumen mož vedno tako ravnal.

BILA JE VEČKRAT LACNA KOT SITA

Služkinja Ivana je bila obtožena, da je okradla svojega gospodarja gostilničarja Jožeta s. iz Kovorja. V maju letos mu je odnesla nekaj svinjskega mesa in nekaj litrov vina iz kleti.

Obtoženka je tatvino priznala, zagovarjala se je pa, da je bila pri gostilničarju večkrat lačna kot sita in si je potolažila glad z ukradenim mesom in si pogasila žejo z ukradenim vinom. Tudi je povečala sodnikom, da menjava njen bivši gospodar služkinje kakor srajce. Nobena ne vzdrži pri njem, ker se nobena pri njem do siteda ne naje. Po paragrafi služkinja seveda ni bila zaradi stradanja upravičena krasti in bila je obsojena na 3 mesece strogega zapor.

OMAMLJEN JE BIL OD VINA IN OD UDARCEV

Hlapec iz Rovt Janez Martinčič je bil obsojen na 5 mesecev strogega zapor, ker je z kolom udaril po glavi vojaškega stražarja Jožeta Pekleja. Pekle je ležal več ur v nezavesti, zdravnik je ugotovil, da so se mu pretresli možgani, samo po naključju ni bil ob življenje. Obtoženec se je zagovarjal, da je hotel preteptati nekake drugega, na katerega je bil ljubosumen, a je po nesreči oplazil stražarja. Bil je namreč od vina in udarcev, ki jih je dobil v tepežu tako omamljen, da ni vedel, kaj počneja.

Iz Celja

— Odlikovanje celjskih šolnikov. Na predlog prosvetnega ministra so bili odlikovani: na drž. deški meščanski šoli v Celju ravnatelj g. Ivan Černež in strokovni učitelj g. Fran Likar z redom sv. Save IV. stopnje ter strokovni učitelj g. Josip Grašar in duhovni svetnik, katehet Franc Lukman z redom sv. Save V. stopnje, na drž. dekliški meščanski šoli v Celju pa ravnatelj g. Franc Čilenšek ter strokovni učitelj gđd. Marija Lončaričeva in Vera Levstikova z redom sv. Save IV. stopnje in strokovna učiteljica gđd. Zofka Delakova z redom sv. Save V. stopnje. Odlikovanja so bila izročena te dni. Odlikovancem in odlikovankam iskreno čestitamo!

— Sprememba posesti. Na sreskem sodišču v Celju je bila v torek javna dražba hise trgovca Franca Kōniga na trgu kralja Aleksandra v Celju. Dražbe so se udeležili 4 interesi in sicer 2 iz Maribora ter po 1 iz Ljubljane in Celja. Hišo je izdražilo Hranilno in posojilno društvo v Celju za 1.320.000 din.

— Na 6 let robije in trajno izgubo častnih pravic je okrožno sodišče v Celju v torek obsodilo 32letnega, v Podsedro pristojnega delavca brez stalnega bivališča Avgusta Sotoška, ki je izvršil v letosnjem juliju v Celju več vlovov in tatvin. Sotošek je vlovil 14. julija z diletom na podstrešje neke hiše na Cankarjevi cesti in ukradel Karlu Hauswirthu za 400 din blaga, potem pa je še poskusil v neki hiši na isti cesti vloviti na podstrešju v shrambe

Karla Jošta, Alojza Jilkerja in Elze Weit-zove, a se mu vlov ni posrečil. Istega dne je vlovil tudi v podstrešno sobo Ivana Stoklasa v poslojpu Ljudske posojilnice v Vodnikovih ulici in odnesel za 700 din blaga. Dne 24. julija je ukradel Mariji Muhovec v Gaberju pri Celju s podstrešja za 125 din blaga. Dne 25. julija je vlovil na neko podstrešje v Kolenčevi ulici in odnesel Romani Habitovi 380 din vreden usnjen kovčeg. Še istega dne je celjska policija Sotoška aretirala.

— S požigom je hotel priti do denarja. Okrožno sodišče v Celju je v torek obsodilo 27letnega posetnika Franca Kapelara iz Stojnega sela pri Rogatcu zaradi požiga na 6 mesecev strogega zapor in 120 din denarne kazni. Kapelaro je 23. avgusta pozno zvečer zažgal svojo klet, da bi tak dobil od zavarovalne banke »Slavije« 6.000 din zavarovalnine.

— Tatvina pnevmatike. V noči od ponedeljka na torek je nekdo ukradel iz avtomobilske garaže g. Sulgaja na Cesti na grad s tovrstnega avtomobila okrog 4.000 din vredno pnevmatiko. Hotel je ukrasti tudi drugo pnevmatiko, a jo je samo razrezal in pokrval kolo avtomobila.

— Žrtve napadov in ne-reč. V soboto je šel 24letni posetnik sin Jože Ribič iz Podloga pri St. Petru v Savinjski dolini s

fanti skozi domačo vas. Pred neko hišo sta dva brata navadila na Ribiča. Eden izmed bratov ga je udaril s sabljo po levi nogi in ga močno poškodoval. Ko je 34letna ddnarica Alojzija Peničeva iz Petrovč na lagala na travniku seno, se je sprla z nekim moškim. Moški jo je v prepiru udaril z vilami po ustih in ji presekal obe ušnici. V soboto je padla 45letna učiteljica Ivana Novakova v St. Pavlu pri Preboldu na domačem dvorišču čez hlo in si zlomila desno nogo v gležnju. Pri Sv. Pongracu blizu Griž si je 39letna rudarjeva žena Rozalija Podlesnikova pri padcu na dvorišču izpahnila levo nogo. Na Teharju je padla 28letna delavčeva žena Marija Kovačeva v ponedeljek z lestve in si zlomila desno nogo v gležnju. Poškodovanci se zdravijo v celjski bolnici.

— Sokolsko društvo Celje-matica bo priredilo tečaj za ritmične plesne, narodna kola in podobno s sodelovanjem društvene orkestra. Prva vaja bo v soboto 19. t. m. ob 20. v telovadnici mestne narodne šole. Obisk tečaja bo dovoljen samo članom in članicam Sokola, ki se bodo morali pri vstopu izkazati s člansko legitimacijo. Ti večeri bodo služili obenem gojitvi družabnosti, da se sokolske vrste v teh neveselnih časih še bolj strnejo. Zato so vabljeni tudi starejši bratje in sestre.

Ženske, ki so vplivale na usodo narodov

Vpliv enih je bil blagodejen, drugih pa poguben

V razmerju do moškega je bila ženska vedno nekaj izjemnega. Bodisi da je bila sužnja in predmet trgovine, ali pa vzvišeno, malone božansko bitje. Do srednjega veka je veljala ženska za manjvredno bitje in v skladu s tem je bilo tudi ravnanje z njo. Šele srednji vek je dvignil žensko na višjo raven, doba rokokoa je pa izpremenila svet za ženske v pravi raj. Ženska je postala predmet občudovanja in oboževanja pesnikov, slikarjev in kiparjev, skratka vse se ji je klanjalo.

Madame Pompadour

Ohranjenih imamo mnogo dokazov, da je bilo že v starem veku veliko število žensk, ki so bodisi same sedele na prestoli ali so pa potom svojih visokih ljubčkov vplivale na usodo narodov in držav kakor je pač naneslo, oziroma kakršne so bile same. Vpliv enih je bil blagodejen, vpliv drugih pa poguben. Že stari vek je poznal tudi mnoge slavne umetnice odnosno ženske, ki so vplivale na umetniško ustvarjanje svojih ljubčkov.

Ene izmed prvih velikih slavni žen, o kateri govori zgodovina, je bila asirska kraljica Semiramis. Ona je ustanovila Babilon in celo vrsto drugih znanih mest. Zelo kruta vladarica je bila egiptska kraljica Kleopatra, ki se je proslavila s tem, da je dala ubijati svoje enodnevnne ljubčke. Thesalski knez je dvoril lepi Thargalii. Po njegovi smrti je zavladala sama. Tu je treba omeniti tudi Ptolomejevo ljubico Agathoken, ki jo lahko smatramo za pravo in edino takratno vladarico Egipta. Razen teh so se odlikovale Lamia, Nicareta, Mirinna, Calistratos, Macon, Georlas in druge.

S svojimi ljubavnimi spletkami se je proslavila rimska cesarica Poppea, za katero so redili okrog 500 oslic, da se je kopala v njihovem mleku in ohranila svojo lepoto in svežost. Imela je mnogo ljubčkov in vsem je hotela biti všeč. Med vsemi

rimskimi vladaricami in cesaricami se je menda najbolj proslavila Messalina Valerija, žena cesarja Klavdija. Njeno življenje je bilo tako burno in razuzdano, da je večkrat hodila ponoči po rimskih ulicah, jutraj so jo pa našli vso izčrpano kar zunaj na cesti.

Rim se lahko pohvali še s celo vrsto drugih slovečih žensk, tako s Faustino, Agrippino, Gaesono, Vestillino itd. Največji vpliv na državne in javne posle so imele ženske v dobi renesance. Tu je treba na prvem mestu imenovati hčerko kardinala d' Aragona, dalje ferske vlačuge in končno zelo izobraženo Veronico Franco, ki je imela velik vpliv na francoskega kralja Henrika III. Na morištu sta končali svoje burno življenje dve ženi takratne dobe: Beatrice Cenci in Lucrezia Petronia. Najmanj slavnica je postala hčerka papeža Aleksandra VI. Lucrezia Borgia.

Tudi v Franciji so vladale nameste vladarjeve žene. Za časa Franciška I. je vladala vojvodinja de Etampes pod Henrikom II. Diana de Poitiers, pod Henrikom IV. Gabriella d' Estrees, pod Ludvikom XV. pa sloveča markiza de Pompadour. Pa tudi še pozneje so vplivale ženske na evropske vladarje. V poznejši dobi so pa bile vevnoma lepe plesalke, igralke ali pevke. Njihov vpliv na usodo narodov je bil pa z redkimi izjemami poguben.

Nove gramofonske plošče

Vsaka gramofonska plošča je mal čudež. Obujajoč spomine na prvi Edisonov govoreči stroj. Slavni ameriški izumitelj je rabil najprej s stanjoliom prevlečen valjar, pozneje pa cilindar in voščeno maso. Veliki uspehi so bili na tem polju doseženi z uvedbo električnega seževanja, ko se je posrečilo skoraj povsem odstraniti neprijetno šumenje in doseči najvišje tone.

Iz časa pa je ta skrivnostna krožica tenka plošča, prebujajoča se k zvočnemu življenju čim se jo dotakne navadna jelekna izlga. Do začetka svetovne vojne so izdelovali gramofonske plošče glavno iz selaka. Ki se mu primeša črna barva. Za izdelavo novih gramofonskih plošč se porabita dve tretjini materiala, pridobljenega iz starih plošč. Berlinski izumitelj Karel Schröder, ki se je že proslavil na tem polju, je pa izumil novo gramofonsko ploščo iz povsem nemške snovi. Že prej so sicer izdelovali gramofonske plošče, ki se ne razbijajo, toda te niso bile brez napak. Schröderju se je pa zdaj posrečilo izdelati iz kemičnih prvih apnenca in ogljika z neznatno količino primešanih lahkih kovin gramofonsko ploščo, ki prav nič ne zastoja za gramofonsko ploščo iz selaka, je pa pri enaki velikosti za polovico lažja, in se slioh ne razbije. Nove gramofonske plošče se izdelujejo v najrazličnejših barvah. Deske s pesmimi lo lahko na svetlo modre, one s komorno in orkestralno glasno morskazeleno, pesne pesmi pa na rdečih ploščah. Tako človek samo odpre predalček in takoj ve katero ploščo je treba vzeti.

DOBER SVET

Moderni slikar pred sfin-go: Govori sfin-ga, kaj porediš na to ti? Sfin-ga: Da bi bilo bolje, če bi opustil slikarstvo in se lotil fotografiranja.

Edmund O' Hara:

Tajna profesorja Morbidusa

Roman

Townsend je zakašljajal in s tem se mu je posrečilo zadušiti smeh.

— Torej, — se je informalno prijazno, — ti si bil danes zopet pri vratih krščanske znanosti? Alfonso je dostojanstveno prikimal. — Poslušal sem prekrasno pridigo, — je priznal. — Bilo je čudovito. Zdelo se mi je, da vse posvetno pada od mene, kakor luske od kita.

— Kit sploh nima luske. Tvoj pridigar menda ni posebno dobro podkovan v naravoslovju. — On je govoril o ribah na splošno, — ga je opravičil Alfonso. — Tudi vi bi morali prihajati na naše sestanke, gospod.

— Pustiva to in vrniva se h grofu. Ta mož ostane tu in privoračam ga tvoji pozornosti. Ti se boš brigal zanj, hranil ga boš in napajal. Najbrž bo šlo v prvi vrsti za napajanje. Imeti mora vsega, karkoli si požel, le nečesa mu ne smeš dovoliti: iz hiše se ne sme giniti. Si razumel?

Presenečeni Alfonso je sklenil roke.

— Za božjo voljo, sir John! — je zatarnal, — kaj

mislite resno? Jaz naj bi oropal človeka svobode? Morda bi ga moral celo zapreti in mu zamašiti usta?

— To ne bo potrebno, — je odgovoril detektiv smeje. — Kolikor poznam grofa, bo poslušen in dober, dokler ga boš zalagal s pijačo, seveda ne z vodo.

— To ne more biti vaša resna beseda, — je ponovil Alfonso.

— Motiš se, mislim čisto resno, — je dejal detektiv odločno. — Nekaj časa bom moral namreč igrati grofovo vlogo. In zapomni si dobro, tistega dne, ko bi se grofu posrečilo ulti ti, bi odbila moja zadnja ura. In v tem primeru bi bil ti moj ubijalec. Mar ni treba, da si zvest in udan svojemu gospodarju?

— Seveda, — je priznal sluga malodušno. — Drži pa tudi tole: En sluga ne more služiti dvema gospodarjema, ali pa bi... Toda kaj počenjate, za božjo voljo?

Townsend je odložil svojo obleko in se jel prelevljati v grofa. Njegova postava je bila malone enaka grofovi, samo grofovo lice je bilo mnogo ožje in bolj blede. Townsend tudi ne nosi črnih brčic, kakor grof in vendar se je zdelo, da to ne povzroča detektivu nobenih skrbi. Minilo je komaj dvajset minut in že je imel enako blede barvo kože in njegovo zgornje ustnico so krasile enake brčice, bil je čisto podoben grofu. Ko je oblekel še grofov smoking in njegovo v vinom polito srajco, je izgnila tudi neznatna razlika nekoliko širšega obraza.

— Mojstrsko, mojstrsko! — se je čudil Alfonso.

Svojega gospodarja je videl že v različnih prelevitvah in maskah, da bi se pa mogel Townsend tako dovršeno preleviti v drugega človeka, to mu je bilo novo.

Townsend je segel po grofovem plašču. — Ostani zdrav, Alfonso, — je dejal in mu pomahal z roko v slovo. — Zanesem se nate.

— Kdaj se vrnete, sir John? — je vprašal sluga nekam tesnobno.

— Tega še ne vem. To je povsem neznano. Morda bom odsoten samo nekaj dni, morda pa celo nekaj tednov ali celo mesecev. Zbogom!

— Tako dolgo, sir! — je vzkliznil Alfonso obupan.

— Kaj pa naj počnem ta čas s tem grofom?

Detektiv se je smeje še enkrat obrnil na pragu.

— Spreobrne ga, Alfonso!

— Spreobrnili bom njegovo dušo, — je odgovoril sluga svečano.

Ko je vstopil Townsend dvajset minut pozneje v grofovo sobo v »Imperialu«, hotelu druge vrste, se je spomnil zadnjih besed svojega sluga in nehoti se je moral nasmehniti. Niti slutil ni, kako usodne posledice bo imelo zanj Alfonsovo obdelovanje grofove duše.

IV.

Bilo je že ob enajstih dopoldne in sonce je prodralo skozi vrzeli spuščeni zastorov, ko se je detektiv prebudil. Zdehajoč je vstal in se počasi oblekel. Nekaj časa je razmišljal, potem je pa pogumno pritisnil na gumb, si prižgal cigareto in čakal, da bi videl, kaj se bo zgodilo.